

ЗМІСТ

Засідання десяте, ранкове
(Четвер, 22 вересня 2016 року)

Прийняття за основу законопроектів:

«Про ринок електричної енергії України»	...3
«Про внесення змін до Закону України «Про теплопостачання» щодо стимулювання виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії»	...62
«Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива»	...74

Прийняття Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»	...29
--	-------

Внесення редакційного уточнення до Постанови Верховної Ради України «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Бахмутського району Донецької області»	...61, 73
--	-----------

Заяви народних депутатів України щодо голосування	...83
---	-------

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДЕСЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
22 вересня 2016 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Прошу заходити до сесійного залу і готуватися до реєстрації.

Колеги, всі готові до реєстрації? Почекаємо ще 10 секунд, депутати заходять до залу. Усі на місцях. Шановні колеги, прошу зареєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 334 народні депутати. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, передовсім давайте привітаємо з днем народження наших колег народних депутатів Павла Миколайовича Кишкаря (*Оплески*), Юрія Петровича Савчука (*Оплески*) та легендарного нашого колегу Рефата Чубарова (*Оплески*).

Сьогодні вночі наші героїчні спортсмени тріумфально повернулися додому з Паралімпійських ігор у Ріо-де-Жанейро. У загальнокомандному заліку збірна України, як ви знаєте, посіла третє місце. Українські паралімпійці вибороли 117 медалей: 41 золоту, 37 срібних та 39 бронзових. Під прапором України наші спортсмени встановили 22 рекорди світу і 32 паралімпійські рекорди. Давайте привітаємо наших героїв з поверненням в Україну і з перемогою (*Оплески*).

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Нагадую, на засіданні Погоджувальної ради ми узгодили, що сьогодні розглядаємо питання паливно-енергетичного комплексу. Профільний комітет подав на розгляд перелік законопроектів, які він вважає першочерговими. Серед них є питання великої ваги, які передбачають системні реформи, а саме проекти законів «Про ринок електричної енергії України», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», та важливі законопроекти, необхідні для нашої співпраці з ЄС, а найголовніше – для реформування нашої країни і паливно-енергетичного комплексу. Тому прошу

всіх бути максимально сконцентрованими, ми одразу переходимо до розгляду питань порядку денного.

На ваш розгляд вноситься проект Закону України «Про ринок електричної енергії України» ([№4493](#)). І перше, що маємо зробити, колеги, – підтримати пропозицію розгляду законопроекту за скороченою процедурою.

Прошу зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування. Можемо голосувати? Ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою проекту Закону «Про ринок електричної енергії України» ([№4493](#)). Прошу підтримати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 122.

Рішення не прийнято.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування цю пропозицію, і якщо не буде голосів, розгляд законопроекту відбудуватиметься за повною процедурою. Я ще раз прошу депутатів зайти до залу і зайняти свої робочі місця.

Колеги, я зараз ще раз поставлю на голосування цю пропозицію, і якщо не буде політичної волі для розгляду законопроекту за скороченою процедурою, будемо розглядати за повною. Отже, я ще раз ставлю на голосування пропозицію розгляду за скороченою процедурою проекту Закону «Про ринок електричної енергії України» ([№4493](#)). Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати. Будь ласка, колеги, голосуємо.

«За» – 139.

Рішення не прийнято.

Картка Ірини Геращенко не спрацювала. Це провокація, кіберпровокація.

Колеги, прошу зайняти свої робочі місця і сконцентруватися. Ви надто довго налаштуєтеся на робочий день. Колеги, багато важливих питань, потрібно працювати динамічно.

Отже, я ще раз ставлю на голосування пропозицію розгляду за скороченою процедурою проекту Закону «Про ринок електричної енергії України» ([№4493](#)). Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати. Колеги, будь ласка, голосуємо.

«За» – 136.

Рішення не прийнято.

Немає політичної волі залу для розгляду законопроекту за скороченою процедурою. Я не ставитиму цю пропозицію на голосування вчетверте. Колеги, я буду не повторювати з трибуни по 5-7 разів. Ви ходите по залу і не чуєте, про що я кажу. Немає рішення залу.

Переходимо до розгляду законопроекту за повною процедурою. Запрошую до доповіді міністра енергетики та вугільної промисловості Ігоря Степановича Насалика. Будь ласка.

НАСАЛИК І.С., міністр енергетики та вугільної промисловості України. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується проект Закону України «Про ринок електричної енергії України» (№4493), розроблений Міністерством енергетики та вугільної промисловості України. Кабінет Міністрів України 20 квітня 2016 року схвалив цей законопроект і направив до Верховної Ради України.

Комітет Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки на своєму засіданні 18 травня 2016 року розглянув даний законопроект та ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в першому читанні за основу.

Що вирішує даний законопроект? Він є базовим в енергетиці та покликаний вирішити три найважливіші завдання: по-перше, вдосконалити державну політику в галузі електроенергетики; по-друге, імплементувати вимоги Третього енергетичного пакета реформ; по-третє, вдосконалити структуру та функціонування ринку, що передбачено Законом України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України».

З прийняттям цього закону вперше буде вирішено питання (я хочу наголосити на цьому, шановні народні депутати) створення ринку електричної енергії, всі переваги якого відчують насамперед споживачі. Закон встановлює, що споживач – це не просто сторона, яка не має ніяких прав та лише приймає ціну за неякісні послуги, це головний суб'єкт ринку, який бере активну участь у ньому. Споживач має право вибору – це першооснова і вимога цього законопроекту.

Створюється конкурентний ринок електричної енергії, сегменти якого ми розділяємо: ринок двосторонніх договорів; ринок «на добу

наперед»; внутрішньодобовий ринок; балансуючий ринок; ринок допоміжних послуг; роздрібний ринок.

Хочу наголосити, що прийняття та реалізація цього закону дасть змогу в середньостроковій перспективі знизити тарифи на електричну енергію. На ціни на електроенергію впливатимуть лише виробники електричної енергії, з одного боку, та постачальники електричної енергії, з другого. Цим законом буде усунуто адміністративне втручання.

Третя позиція, яку я сьогодні хотів би озвучити, – здійснення розділення конкурентних видів діяльності від монопольних, що зумовить полегшення доступу на ринок і появу нових гравців, забезпечить додаткові інвестиції та розвиток конкуренції.

Прийняття даного законопроекту – це створення незалежного системного оператора та операторів системи розподілу, що забезпечить недискримінаційний доступ до системи передачі та розподілу електричної енергії. Що це означає? Це означає, що будь-який бізнес (малий, середній, великий) легко отримає потрібні обсяги електроенергії, а нова генерація легко увійде на ринок та створить конкуренцію.

Запровадження даного закону відкриє нові можливості для використання відновлюваних джерел енергії і зробить таких виробників електроенергії конкурентоспроможними на цьому ринку.

Водночас хочу відзначити, що з часу розроблення законопроекту до представлення його сьогодні в сесійній залі минуло чотири місяці. Отже, видається за доцільне посилити деякі положення законопроекту під час його підготовки до другого читання. Зокрема, йдеться про баланс повноважень Кабінету Міністрів України, Міністерства енергетики та вугільної промисловості та НКРЕКП, про звітування регулятора щодо впровадження ринку, роздрібний ринок та права споживачів, стимули та механізми підтримки інвестицій, запобігання конфлікту інтересів під час кадрових призначень керівників операторів та адміністрування ринку. Скажу вам навіть більше: за цей час, що минув, ми створили майданчик на базі Міністерства енергетики та вугільної промисловості, де працювали всі оператори ринку, парламентський комітет, міністерство, де детально розглядалася вся проблематика енергетичного ринку України. У результаті ми вийшли на закон, що забезпечить нам нові можливості і нові права до реалізації.

З огляду на надзвичайну важливість проекту Закону «Про ринок електричної енергії України» (№4493), прошу вас, шановні народні депутати, підтримати та прийняти його в першому читанні.

Мушу сказати, що на всіх зустрічах, які я мав як міністр енергетики та вугільної промисловості, і у Вишеградській четвірці, і з представниками Європейського Союзу, основні закони, які просили вмонтувати в енергетичну систему України, – про ринок електричної енергії, про ринок природного газу, який ми прийняли і який вже потребує змін, і закон про незалежного регулятора, про НКРЕКП.

Тому, шановні друзі, прошу підтримати даний законопроект, який відкриває нові можливості енергетики в Україні. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, 3 хвилини на запитання до співдоповідача. Прошу провести запис.

Народний депутат Єднак. Будь ласка.

ЄДНАК О.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане міністре! Однозначно потрібно голосувати за підтримку даної законодавчої ініціативи в першому читанні. У мене запитання: яким чином цей закон допоможе простим громадянам? Чи зможуть вони вибирати постачальника електроенергії, а не залежати від своїх обласних постачальників-монополістів? І для бізнесу яким чином це допоможе? Чи сприятиме це демонополізації ринку? Тому що сьогодні бізнес платить аванси, на місяць, на два місяці наперед, це величезне замороження оборотних коштів підприємств. Тобто демонополізація буде після прийняття даного закону? Дякую.

НАСАЛИК І.С. Звичайно, і я про це казав, що перше завдання, яке вирішує цей закон, – він розширює права споживачів. І я ще раз хочу наголосити на цьому, що споживач перестає бути стороною, яка немає ніяких прав, а лише приймає ціну, яку диктує поки що, скажемо так, не ринок електричної енергії (тому що ринку електричної енергії у класичному вигляді у нас поки що немає, цей закон є першим кроком до створення такого ринку), і матиме права на цьому ринку.

І дуже хотілося б, щоб було так, як у європейських країнах: споживач заходить у комп'ютерну систему, де йому пропонуються 6-7 постачальників електроенергії, і вибирає послуги, таким чином створюючи конкуренцію на ринку електричної енергії. Цей законопроект дає такі можливості.

Хочу наголосити, що Закон «Про ринок електричної енергії України» визначає стратегію, але потрібно ще багато законів, які будуть безпосередньо прошліфовувати ринок. Звичайно, вони будуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Михайлович Рябчин. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Пане міністре! Фракція «Батьківщина» завжди виступала за прозорі ринкові відносини. Однак це не буде ринок, і ви це розумієте, коли дешеву електроенергію, вироблену на гідро- та атомних електростанціях, віддадуть на прямі контракти, а дорогу енергію, вироблену тепловими електростанціями, віддадуть людям. Буде ще більше подорожчання електроенергії, як завжди. Тобто це в законопроекті не вирішено, і ціна для кінцевого споживача буде підвищуватися.

Ми – за ринок, але не за рахунок простих споживачів, які не захищені від цього ринку. Так само як вони не були захищені від ринку газу, який ми створили. Ринку немає, а тарифи встановили дуже високі.

НАСАЛИК І.С. Якщо говорити про ринок газу, то дійсно, у нас немає ринку газу на сьогодні, хоча є Закон «Про ринок природного газу», я це маю визнати. Тому що не вирішені основні проблеми: НАК «Нафтогаз України» як був, так і залишається монополістом на цьому ринку; досі не вирішено питання ПАТ «Укртрансгаз» як незалежного транспортувальника, воно входить у структуру НАК «Нафтогаз України» і є монополістом щодо транспортування по центральних мережах і до низки мереж. Уряд прийняв рішення щодо такого розподілу НАК «Нафтогаз України», але це тривалий процес, пов'язаний із Стокгольмським арбітражем.

Відповідаючи на ваше запитання, хочу сказати, що на сьогодні ринку газу в класичній формі немає. Я чесно і відверто це визнаю. Ми підготували цілий ряд змін до Закону України «Про ринок природного газу», ви їх розглянули у комітеті, вони дадуть абсолютно інші можливості реалізації ринку газу.

Що стосується ринку електричної енергії. Якщо можна, ще 40 секунд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

НАСАЛИК І.С. У Законі «Про ринок електричної енергії України» ми визначаємо філософію, але після прийняття закону буде прийнято ряд технічних рішень, які дають можливість повної конкуренції. Я знаю, що у нас найдешевша електроенергія виробляється гідро-, атомними електростанціями, ціна на неї до речі, за останній рік зросла з 40 до 62 копійок, але цей законопроект якраз і дає можливість конкуренції. Тільки за умови конкуренції відбудуться зміни. Якщо ви врахували...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще 30 секунд, будь ласка.

НАСАЛИК І.С. Я сказав, що прийняття цього закону дає можливість в короткостроковій перспективі розглянути питання про зниження цін на електричну енергію. І я хочу підтвердити, бо були деякі запитання, що Міністерство енергетики та вугільної промисловості завершило створення балансу на 2017 рік. І створення цього балансу, можливо, дасть підстави для зниження цін на електричну енергію. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Вам, Ігорю Степановичу, час на запитання вичерпаний.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Лев Теофілович Підлісецький. Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний*

виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні народні депутати! Шановні виборці, весь український народ! Оскільки кожен із нас є споживачем електричної енергії, цей закон стосується кожного.

Комітет Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки розглянув даний законопроект ще в травні, він був переподаний новим складом уряду, оскільки після відставки уряду Яценюка попередня версія була відкликана. Комітет пропонує прийняти даний законопроект за основу і доопрацювати його до другого читання.

Даним законопроектом ми абсолютно змінюємо всю систему функціонування ринку електроенергії. Станом на сьогодні ми маємо неконкурентний ринок, який повністю в ручному управлінні регулюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Ринок, де ми не можемо чітко зрозуміти, як встановлюються тарифи, чому вони так встановлюються, і чи є вони обґрунтованими. Тільки через запровадження конкурентних умов ми можемо претендувати на об'єктивні тарифи, які будуть складатися на ринку.

На сьогодні у нас існує ряд виробників електричної енергії, а саме атомна генерація, теплова генерація (ТЕЦ) і виробництво з відновлюваних джерел енергії. Єдиним покупцем у всіх виробників є ДП «Енергоринок», яка закуповує електроенергію за регульованими цінами і потім також за регульованими цінами продає обленерго, а обленерго продає кінцевому споживачу знову-таки за регульованими цінами.

Концепція, яка пропонується цим законопроектом, абсолютно змінює підходи. У нас з'являється конкуренція на ринку генерації, тобто конкуренція між виробниками, коли кожен виробник намагається бути найбільш ефективним і максимально знижувати свої витрати і свою собівартість. А не так, як сьогодні, коли кожен виробник намагається довести регулятору, що у нього саме така собівартість, тому він має підвищити ціну. Власне, за нинішньої моделі ринку ми маємо скандали з ціною вугілля за формулою «вартість у порту Роттердам плюс вартість доставки в Україну», ми маємо скандали з придбанням трансформаторів на мільярди гривень, ми знаємо, як під впливом тих чи інших аргументів до тарифу додаються нові й нові надбавки. І це виливається в десятки, навіть у сотні мільярдів гривень.

Лише запровадженням ринкових умов на ринку генерації і на ринку продажу ми зможемо цього уникнути і перейти до конкуренції.

Були питання, що це дасть для споживачів. Насамперед це дасть можливість споживачам вибирати собі постачальників. Здається, що це нереально. Звісно, ніхто не буде тягти кілька проводів до кожного споживача, до кожного будинку. Але ми маємо забезпечити можливість кожному споживачу (кожному громадянину і кожному суб'єкту господарювання) вибирати собі постачальника послуги – продавця електроенергії. І вже продавець електроенергії буде домовлятися і укладати договори з транспортною компанією, з розподільчою компанією на доставку електроенергії як товару до кінцевого споживача. Власне, конкуренція між продавцями дає можливість сподіватися на зниження ціни. Ви знаєте, для прикладу, як відбувається конкуренція між мобільними операторами. Колись ми також не думали, що телефонні послуги можуть бути на конкурентному ринку, а тепер можемо вибирати різних операторів, і ціни постійно знижуються. Я сподіваюся, що так і буде.

Якщо аналізувати, що відбувається в Європі, то там принципи Третього енергетичного пакета, які, власне, закладаються в цьому законі, вже давно працюють, і на сьогодні оптова ціна на електроенергію в Європі нижча, ніж в Україні. І це відповідь на питання, чи потрібно нам приймати цей законопроект. Звичайно, потрібно. Лише конкуренція може забезпечити ринкові ціни, об'єктивні ціни і ціни, в яких ми будемо впевнені. Це перший етап.

Наступним етапом має бути приєднання до європейських мереж, для того щоб у нас з'явилася реальна конкуренція, коли ми зможемо закуповувати електроенергію не лише на українському ринку, а й на зовнішньому, і коли українські виробники зможуть торгувати на європейських ринках.

Тому я прошу всіх прийняти даний законопроект за основу і закликаю доєднатися до дискусії у другому читанні. Максимально скоро ми будемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Вам.

Отже, колеги, 3 хвилини на запитання до співдоповідача.

Юрій Ігорович Соловей. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний доповідачу! Цим законопроектом пропонується внести ряд змін до законодавчих актів, у тому числі в Законі України «Про житлово-комунальні послуги» з переліку житлово-комунальних послуг рекомендується виключити послугу з електропостачання. Як ви прокоментуєте таку ініціативу? І чи не вважаєте ви її на сьогодні передчасною? Дякую.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Як мені відомо, у Комітеті з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства ведеться робота з підготовки нового законопроекту про житлово-комунальні послуги. Думаю, це абсолютно не є проблемою, якщо ми спільно з комітетом розглянемо їхній законопроект і даний законопроект і знайдемо оптимальне рішення.

Чому ця послуга може бути виключена? Коли з'являється конкуренція на ринку електроенергії, тоді насправді це не є виключно комунальною послугою, це послуга, яка надається і купується на конкурентних засадах. Якщо народні депутати вважають, що це має регулюватися законом і вважатися комунальною послугою, ми можемо цю позицію розглянути і врахувати під час підготовки законопроекту до другого читання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Володимирович Вознюк. Будь ласка.

ВОЗНЮК Ю.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №153, Рівненська область, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Наталії Кацер-Бучковській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, увімкніть мікрофон.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).

Доброго дня, колеги! Доброго дня, доповідачу! Дякую за Вашу презентацію. У мене таке запитання. Цим законопроектом, окрім інших ринків, вирішується питання підтримки відновлюваної енергетики. Як відомо, на даний час вона в Україні є субсидійованою. Яка Ваша позиція щодо досить контроверсійного положення стосовно накладання штрафу за небаланси, які створюються виробниками електроенергії з відновлюваних джерел. Як, на Вашу думку, це питання має бути вирішено?

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Даним законопроектом, дійсно, врегульовуються дуже багато питань, зокрема, й стосовно альтернативних джерел енергії. На сьогодні тарифи на електроенергію з альтернативних джерел енергії (це сонячна енергія, вітрова енергія, енергія, вироблена з біомаси) регламентуються Законом «Про електроенергетику», відповідні норми якого перенесені до цього законопроекту.

Щодо штрафів. Йдеться про запровадження відповідальності за так звані небаланси, тобто кожен виробник повинен відповідати за графік своєї роботи і виробництво електроенергії. Однак ми отримали зауваження від усіх стейкхолдерів ринку, опрацювали їх і до другого читання запропонуємо більш зважений, консолідований і прийнятний для кожного варіант вирішення даного питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І останнє запитання. Народний депутат Крулько передає слово Юлії Володимирівні Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина» з трибуни фундаментально говоритиме про цей законопроект, тому що він руйнує всю систему електроенергетики України. Але зараз я хочу поставити Вам запитання. Ви кажете про ринок. Наприклад, громадянин України хоче придбати гідроелектроенергію, яка в 10 разів дешевша за теплову. У нього буде така можливість? А якщо у нього буде така можливість, чи зможуть всі інші громадяни України за такою ціною придбати гідроелектроенергію? Не зможуть, бо всім громадянам України гідроелектроенергії не вистачить. У мене

запитання: хто прийматиме рішення, кому продавати гідроелектроенергію, в 10 разів дешевшу за теплову, і хто її купуватиме? Хто купуватиме атомну електроенергію, яка значно дешевша за теплову? Хто, в якому кабінеті визначатиме, кому яку електроенергію за якою ціною продавати?

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Дякую за Ваше запитання. Насправді я не стверджую, що кожен громадянин зможе напряму купити гідроелектроенергію. Але кожен громадянин зможе купити електроенергію у того продавця, який напряму купить у атомної або гідрогенерації.

А щодо побоювання, що наближені особи чи якісь конкретні особи зможуть купувати дешевше там, де вони захочуть, де є державний вплив, ми передбачимо це в рамках правил, це буде моя особиста поправка, і запрошую Вас до неї приєднатися, щоб запровадити аукціонний або конкурсний підхід до купівлі дешевшої електроенергії. Якщо вона буде дешевша, оскільки на сьогодні атомна генерація дешевша переважно через недофінансування програм з відновлення і продовження терміну дії атомних енергоблоків. А якщо вона буде на ринку, я думаю, нам вдасться зменшити ціну дорогої теплової генерації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, співдоповідь завершено. Дякую, Лево Теофіловичу.

Тепер переходимо до виступів від фракцій і груп. Потім, нагадаю, будуть виступи народних депутатів. Отже, прошу записатися на виступи від фракцій і груп. Будь ласка.

Тетяна Леонідівна Юзькова з фракції Радикальної партії передає слово Олегу Валерійовичу Ляшку. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні громадяни України! Шановні колеги! Це надзвичайно важливі законопроекти, які насправді впливають на кишеню кожного українця. Адже функціонування незалежної Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електроенергетики і комунальних послуг, незалежно від монополістів, від влади означає зниження тарифів.

Якщо комісія підлегла владі, якщо на неї мають вплив монополісти, тоді українці з власної кишені мають оплачувати корупційні рішення щодо тарифів. І ми це нині бачимо на прикладі діючої комісії під керівництвом рошенівського вовка в овечій шкурі – пана Вовка, який щомісяця підвищує тарифи, бо вони там мають корупційні змови, у тому числі з російськими олігархами, а платять за ці корупційні змови всі українці із власної кишені.

Тому фракція Радикальної партії не буде підтримувати законопроекти, які в підсумку призведуть до підвищення вартості надання житлово-комунальних послуг для громадян. Ми реально не бачимо незалежної Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електроенергетики та комунальних послуг.

Конституцією України встановлено вичерпний перелік повноважень Президента. У цьому переліку немає повноважень щодо формування НКРЕКП. Водночас ми бачимо функціонування залежного від влади регулятора, внаслідок чого страждають усі громадяни. Тому що національна комісія на сьогодні – не незалежний орган, вона керується не законом, а забаганками і чемоदानами, які заносять до цієї комісії.

Тому фракція Радикальної партії наполягає на тому, щоб Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електроенергетики та комунальних послуг, була створена в абсолютно незалежний спосіб, щоб на її діяльність не мали впливу ні Президент, ні уряд, ні парламент, щоб члени цієї комісії були незалежні і від монополістів, і від впливу влади, щоб склад нині діючої комісії був негайно змінений, і туди прийшли незалежні люди, які мають досвід роботи та усвідомлюють свою відповідальність за прийняті рішення, що кожне їхнє рішення лягає ярмом на українських громадян.

Люди не можуть звести кінці з кінцями, сьогодні кожен українець працює тільки на тарифи. Покажіть мені хоч одну країну в світі, де людина 24 години на добу працює на те, щоб оплатити комуналку, і в неї все одно не вистачає на це грошей. До чого ви, паразити, народ довели? До жебрацтва! Ви сьогодні хвалитеся, що 9 мільйонів домогосподарств отримують субсидії, мовляв, це великий подвиг, вам за це зірку героя треба дати. Вас за це розстріляти треба! Тому що коли 9 мільйонів людей отримують субсидії, як жебраки, Україна не має майбутнього, Україна не має розвитку. Країна буде багатою і могутньою тоді, коли люди платитимуть податки, житимуть достойно

і матимуть нормальні зарплати, а не жебракувати завдяки вам!
(Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступним промовцям нагадаю, що зараз ми розглядаємо проект Закону «Про ринок електричної енергії України» (№4493). Прошу виступати щодо нього.

Дмитро Валерійович Лубінець із фракції «Блок Петра Порошенка» передає слово... Колеги, хто виступатиме від «Блоку Петра Порошенка»? Народний депутат Розенблат. Будь ласка.

РОЗЕНБЛАТ Б.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одно-мандатний виборчий округ №62, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! Сьогодні, дійсно, слухається дуже важливий законопроект щодо енергоринку, в якому йдеться про взаємовідносини між споживачами і генеруючими компаніями, всіма тими, хто бажає розвивати і розбудовувати нашу країну.

Фракція «Блок Петра Порошенка» схвально оцінює цей законопроект, але є декілька питань, які хотілося б порушити, насамперед стосовно споживачів, які сьогодні будують нові будинки, створюють нові підприємства. Яким чином у цьому законопроекті буде врегульовано питання під'єднання цих споживачів до енергетичних мереж? Уже більше двох років у Кабінеті Міністрів постійно говорять про те, що буде новий закон, будуть нові відносини і буде, як в усіх європейських країнах, підведення комунікацій, всіх мереж до будівельних майданчиків. Чому це повинно лягати на плечі наших громадян – покупців квартир, інших об'єктів нерухомості тощо? Чому в цьому законопроекті це питання знову не врегульоване? Це єдине питання. У всьому іншому, я вважаю, законопроект слушний, його потрібно підтримати, але це питання треба врегулювати. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний колего.

Пан Помазанов, представник фракції «Народний фронт», передає слово пані Кацер-Бучковській. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Доброго дня, шановні колеги! Проект Закону «Про ринок електричної енергії України» (№4493) є надзвичайно важливим, після Закону «Про ринок природного газу» він, фактично, продовжує реформи у сфері енергетики. Цей важливий законопроект дає можливість лібералізувати ринок електричної енергії, який в Україні історично є монополізованим, і природні монополії, якими зловживають певні олігархічні групи, є джерелом корупції та стримують економічне зростання.

Даний законопроект є не тільки частиною нашої програми реформ, а й частиною євроенергоінтеграції, зобов'язанням України перед Енергетичним співтовариством згідно з Третім енергетичним пакетом, Угодою про асоціацію, це передбачено Стратегією сталого розвитку «Україна-2020», тому надзвичайно важливо прийняти його в першому читанні.

Основною перевагою цього законопроекту є те, що він дає можливість у перспективі створити конкурентні умови на ринку електроенергії. Насамперед це організаційне відокремлення діяльності з розподілу та передачі електричної енергії від інших видів діяльності, що є важливою умовою створення конкуренції і вимогою Третього енергетичного пакета. Цей законопроект також встановлює створення ринку «на добу наперед», внутрішньодобового ринку, балансуючого ринку, ринку допоміжних послуг, що дасть можливість створити конкуренцію і, як відзначали попередні промовці, у перспективі знизити ціну на електричну енергію.

Другою важливою перевагою цього законопроекту є те, що практичним кроком для забезпечення енергонезалежності України є приєднання і синхронізація українських енергосистем з європейськими, синхронне приєднання до енергетичної системи Європи ENTSO-E. Це складова забезпечення енергетичної безпеки нашої держави і нашої практичної євроенергоінтеграції, надзвичайно важливий довгостроковий проект, який не можливий без прийняття такого закону.

Однак хочу зазначити, що фракція «Народний фронт» підтримує прийняття законопроекту виключно в першому читанні. Поки що в ньому є багато недоліків, ми будемо вносити поправки до другого читання. Зокрема, я вважаю, що ми повинні підтримувати виробництво електроенергії з відновлюваних джерел, сприяти його розвитку. На даний момент це субсидійований вид енергії, але, з іншого боку,

всі держави через це пройшли. Тому я на засіданні комітету обстоюватиму позицію щодо підтримки відновлюваної енергетики, а також ми повинні вирішити питання щодо штрафів за небаланси електричної енергії, оскільки цей пункт може зруйнувати «зелену» енергетику.

Тому я дуже прошу всіх відповідальних за реформи проголосувати за прийняття цього проекту закону в першому читанні, дати нам можливість доопрацювати його до другого читання і зробити цей важливий крок на шляху до створення ринку електричної енергії... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна колего.

До слова запрошується Юлія Тимошенко, лідер фракції «Батьківщина». Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. У принципі, я практично впевнена, що все, що я зараз скажу в цьому залі, для тих, хто вже отримав команду тиснути на кнопки, ніякого значення не має. Але я все одно скажу те, що мушу сказати.

Те, що зараз пропонується залу, існувало в Україні до 2000 року і призвело до того, що у 1999-2000 роках світло горіло по дві години в кожному регіоні, а корупція в електроенергетиці досягла такого рівня, що загрожувала розвалом енергосистеми країни. У 2000 році ми змінили систему, що пропонується сьогодні, на англійську модель оптового ринку, яка успішно працювала 17 років, прибрати корупцію і дали людям світло до кожної оселі.

У чому, насправді, суть? Щоб ви просто розуміли концепцію (я почну зараз, а продовжу тоді, коли будуть виступи народних депутатів). В Україні існують чотири види електроенергетики: гідро-, атомна, теплова і відновлювана. Всі вони, природно, мають різну ціну. Гідроелектроенергетика має найнижчу ціну, вона в десятки разів дешевша за теплову, атомна – у 5 разів дешевша за теплову. За собівартістю теплова електроенергія теж має різні ціни: ефективні теплові електростанції виробляють електроенергію нижчої ціни, неефективні – вищої.

На сьогодні ринок працює таким чином: гідро-, атомна, теплова електроенергія за різними цінами вся здається в один оптовий енерго ринок. Так працює Велика Британія. Потім відпрацьовується середня ціна, і за середньою ціною продається споживачам. Очевидно, що

потім накладається транспортування, воно різне для різних регіонів, але це справедлива ціна на електроенергію в усій країні.

Що пропонується зараз? Зараз пропонуються прямі контракти, які були до 2000 року. Гідроелектроенергією торгуватимуть напряму. Для кого? Для кланів, які заплатили гроші. І коли я поставила запитання пану з фракції «Об'єднання «Самопоміч», чи зможе громадянин України отримати гідроелектроенергію, він відповів: ні, лише через посередника. Це означатиме, що ціна буде в 5-6 разів завищена. Зрозумійте, що тоді вийде: дешева гідро-, атомна електроенергія виміється на прямі контракти за абсолютно корупційною моделлю, а дорога тепла електроенергія залишиться на оптовому ринку, на державному підприємстві, і буде передана людям як мінімум у 2-3 рази дорожче, ніж сьогодні. Дорогі мої, це не просто корупція, це мегакорупція!..

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, ще виступатимуть депутати. Добре, 15 секунд.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Корупціонери-електроенергетики протягом 17 років намагалися пробити такий законопроект, але не могли пробити, тому що президенти і прем'єр-міністри не були самогубцями. Сьогодні продається все. Зупиніться і не робіть помилок! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» слово має народний депутат Підлісецький. Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Фракція «Об'єднання «Самопоміч» однозначно підтримуватиме даний законопроект, і скажу, чому. Передусім для нашої фракції пріоритетом є інтереси споживача, а їх можна забезпечити через конкурентний ринок. Як сказав представник фракції «Батьківщина», саме продавці купуватимуть дешевшу електроенергію у виробників, які зможуть продати дешевше, а не так, як вони скидають у загальний котел – в енергоринок, і електроенергію купують за визначеною, врегульованою ціною. Саме різниця у графіках споживання електроенергії може надати абсолютно різні ціни кожному споживачу в конкретний момент. Якщо споживач працюватиме вночі, коли відбувається дешева генерація електроенергії атомними

електростанціями, він, власне, купуватиме у того продавця, який надасть найбільш вигідну ціну. І в цьому полягає конкуренція.

Чи зможе фізична особа купити в атомної генерації? Скажіть, будь ласка, чи може автомобіліст купити нафтопродукт не на заправній станції, а у виробника чи постачальника нафти з іншої країни? Ні, не може. Так побудований весь світ: є виробник, є продавець і є кінцевий споживач. Оце відповідь. Тому я вважаю, що це абсолютно неправильне зауваження, і його не можна брати до уваги під час розгляду законопроекту в першому читанні.

Було питання щодо підключення. Так, це одне з найбільш корупційних питань на ринку електроенергії. І якщо говорити про якісь команди від якихось олігархів, які вимагають прийняття, я сказав би, що найбільша загроза тут, власне, для олігархів, оскільки у нас є олігархи у виробництві електроенергії, і ми їх виводимо на конкурентний ринок, у нас є олігархи і в продажі, і в дистрибуції, бо майже кожен український олігарх є власником обленерго, а це означає монопольне право і природну монополію на продаж і розподіл (*Оплески*).

Щодо регулювання, як сказав один промовець, звірського регулювання. Власне, то є звірське регулювання, але ми можемо від нього відійти, і на плечах НКРЕКП залишиться лише регулювання природних монополій, а це є питання передачі і питання розподілу, але ніяк не питання виробництва, транспортування, розподілу і всі інші питання, які регулюються комісією на сьогодні.

Тому я ще раз закликаю прийняти законопроект у першому читанні, звернутися всім і доопрацювати його до другого читання. Скажу більше: ми вже дуже багато зробили до другого читання, і це дає шанс кардинально змінити... (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Ще 15 секунд і давайте переходити до виступів депутатів, бо ми не закінчимо...

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Неприйняття даного законопроекту – це замороження ситуації, коли ми завжди можемо знайти крайнього, але ніхто не несе відповідальності за свої дії. Тому давайте візьмемо все у свої руки і зробимо ринок працюючий, щоб нашим споживачам було легше від того (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Хочу подякувати представникам фракцій за висловлену позицію і абсолютно зрозумілий аналіз законопроекту. Переходимо до виступів народних депутатів України, маємо на це 15 хвилин. Прошу записатися, шановні колеги.

Олег Барна, «Блок Петра Порошенка». Будь ласка, пане Олегу.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні друзі народні депутати! Даний законопроект як ніколи необхідний для того, щоб нарешті врегулювати відносини між споживачем і надавачем послуг. Весь український народ вже стомився від свавілля обленерго, облгазів, які фактично є приватними структурами на схемах, які розробили ще за Януковича, віддавши їх у користування олігархам. Разом з тим сьогодні необхідно врегулювати ці відносини, щоб захистити права рядових споживачів цих послуг, дати їм можливість вибирати надавача послуг, забезпечити гарантії якісних послуг і зобов'язати надавачів послуг належним чином виконувати свої обов'язки. Тобто цим законопроектом посилюються права споживачів та водночас покладаються додаткові обов'язки на надавачів послуг відповідно до Закону «Про захист прав споживачів».

Прошу народних депутатів України просувати за прийняття цього законопроекту в першому читанні, а до другого читання ми внесемо результативні поправки, які дадуть змогу якісніше підготувати його для прийняття в цілому. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Віталій Миколайович Купрій. Будь ласка.

КУПРІЙ В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №29, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Сьогодні ми заслухали міністра енергетики та вугільної промисловості пана

Насалика, який презентував гарний законопроект. Я хочу нагадати, яких дій він вживає для того, щоб ринок електроенергії був корупційним.

Зокрема, 31 серпня на Раді Оптового ринку електроенергії ним було просунуто голосування і прийнято питання, яким надано можливості збільшити потужності для вироблення електроенергії на Слов'янській ТЕС і Старобешівській ТЕС, що входять в орбіту Януковича, це ПАТ «Донбасенерго». Я хотів би наголосити, що це завдає шкоди не тільки нашому бюджету, оскільки фактично вбивається енергетична промисловість в атомній енергетиці. Це робиться для того, щоб торгувати вугіллям з непідконтрольними Україні територіями «ЛНР» і «ДНР», фінансувати тероризм. За гарними законопроектами приховуються численні обладки в енергетичній сфері.

Я абсолютно не погоджуюся з позицією пана Насалика і вважаю за неприпустиме те, що він віддає газотранспортні мережі в обслуговування російським підприємцям, фактично агресору. Ця людина робить все, щоб у нас був безлад в енергетичній сфері, і тому ніякої довіри до цього законопроекту немає.

Принагідно хочу зазначити, що підтримую пана Олега Ляшка щодо Національної комісії, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Я вважаю, що ці питання потрібно вирішувати комплексно, і закликаю не голосувати за цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Вам.

Богдан Миронович Матківський. Будь ласка.

МАТКІВСЬКИЙ Б.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №121, Львівська область, самовисуванець). Прошу передати слово Олегу Мусію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон народного депутата Мусія.

МУСІЙ О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №124, Львівська область, самовисуванець). Сокальщина, Червоноград, політична партія «Народний контроль». Складається враження,

що ці олігархи скупили вже весь Кабінет Міністрів. На превеликий жаль, зазначеним законопроектом ми чомусь ставимо воза попереду коня. Поясню, чому.

Ви знаєте, що всі обленерго приватизовані і ринок монополізований українськими олігархами. Так ось ці олігархи встановили абсолютно непомірні умови підключення до електромереж звичайних споживачів. Чомусь замість того, щоб повернути в державну власність і націоналізувати енергоринок України, спочатку зробити державу відповідальною за енергоринок, а потім як відповідальна держава, як це існує у Німеччині чи Польщі, надати приватним енергогенеруючим компаніям, якщо такі будуть в Україні (хоча теж велике питання – приватизація енергогенеруючих підприємств), передати в ринок, який контролює держава, тут намагаються за гарними словами «ринок електроенергії» далі продовжити монополію.

Люди добрі, щоб сьогодні звичайному українському селянинові підключитися в селі до електроенергії, потрібно за власний кошт купити розподільчий комплекс, який коштує декілька мільйонів, при тому що це є єдиною умовою підключення до електроенергії приватного будинку, а потім зробити благодійний внесок монополістам Ахметову чи Суркісу, ДТЕК «Західенерго» чи якомусь іншому, і вони беруть на баланс. І потім оці декілька мільйонів приватизують обленерго, які є монопольні.

Про який ринок можна говорити, якщо ми не вирішили це питання? Я думаю, що спочатку ми маємо вирішити питання монополії обленерго, а потім вносити подібний законопроект. Тому що без вирішення цього питання ми не наведемо порядку, і будуть страждати кінцеві споживачі, бо не матимуть можливості купувати дешеву електроенергію. Тому я пропоную не підтримувати даний законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Вам.

Наступні двоє промовців, Рябчин і Євтушок, передають шість хвилин на виступ Юлії Тимошенко. Прошу.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Я спробую звернутися до інтелектуального потенціалу цього залу. Якщо політично вже все визначено, хочеться звернутися до інтелекту окремих народних депутатів, до їхньої совісті.

Вам зараз кажуть про ринок електроенергетики. Я хочу, щоб ви поставили собі таке інтелектуальне запитання: чи можуть на одному ринку в одній країні конкурувати три види енергії? Гідроелектроенергія, яка коштує мізер, так само як газ українського видобутку, собівартість видобутку 1 тисячі кубічних метрів якого коштує 15 доларів. Гідроелектроенергія є найдешевшою, в 10 разів дешевша за теплову. І тут же на ринок виходить теплова електроенергія, яка в 10 разів дорожча, це не можна вирівняти ефективністю виробництва. Як вони можуть між собою конкурувати? Як може конкурувати атомна електроенергія з тепловою, яка в 5 разів дешевша за теплову? Ви розумієте, що це не ринок?

Коли я поставила пану із фракції «Об'єднання «Самопоміч» запитання про те, як людина зможе купити гідроелектроенергію, він сказав: напряду не зможе купити, там будуть посередники. Отже, у мене запитання: хто визначатиме посередника і хто зніматиме в кишеню в 10 разів більше собівартості?

Хочу вам абсолютно точно сказати, що з цією владою я ні в які конкурси не вірю, це чиста корупція. І я усвідомлюю, що якщо Президент України (а я не думаю, що він не інтелектуальний) розуміє, що він робить, то я точно знаю, хто буде посередником між гідроелектростанціями і народом і хто буде посередником між атомними електростанціями і народом. Корпорація «Рошен» або її метастази. Тому що Президент зупинитися не може. Або якщо він комусь продав цю можливість бути посередниками, нехай мені покажуть цих посередників і скажуть, скільки вони за це заплатили. Невже ви не розумієте, що це підміна понять? Ніякого ринку тут немає.

За 3 хвилини, що залишилися, хочу вам розказати, як це мусить бути, і як це реально працює в розвинутих країнах. Існує енергоринок, який на сьогодні функціонує. Там є державна атомна енергетика, державна гідроелектроелектроенергетика і теплова, яка складається з державних і приватних компаній. Це те, що нам залишилося у спадок від попередніх епох. Сьогодні вони всі на ринку, збалансовані, і дають середню вартість електроенергії на ринок. Але вся генерація у нас, і атомна, і теплова, у нас вкрай застарілі, вони буквально за 10 років стануть непридатними для використання.

Що нам треба робити? Всі стимули, які ми маємо, потрібно віддати тим, хто будуватиме нові генеруючі потужності в тепловій

енергетиці, можливо, у відновлюваній енергетиці і дати їм право постачати без оптового ринку. Тоді ці нові об'єкти зможуть формувати свою ціну і поступово створювати ринок. Можна їх повністю звільнити від усіх податків, адже нам важливо, щоб наші генеруючі потужності були замінені на нові і сучасні.

Що у нас може бути? У нас може розвиватися і вітроенергетика, і, запам'ятайте цей термін, геотермальна енергетика (Україна має потужності), може розвиватися будь-яка інша відновлювана енергетика. До речі, є прекрасні вугільні родовища на неокупованих територіях, які можна розвивати і будувати нові сучасні теплові електростанції з абсолютно іншими технологіями використання вугілля, у тому числі низькоякісного. І випускайте їх на абсолютно вільний ринок!

Але якщо зараз цей законопроект буде прийнято... Я вам гарантую, що за нього голосуватимуть «Опозиційний блок» і всі олігархічні групи в цьому залі, тому що це – корупція в чистому вигляді, це мільярди в кишені певних людей і мільярди з кишень українців через підвищення тарифів на теплову електроенергію – єдину, що залишиться для народу. Без атомної і без гідроелектроенергії! Не руйнуйте! За цей законопроект заплачено величезні гроші, а потім, після них, хтось муситиме це розхлебтувати. Це так само, як із ринком газу, якого не існує, і про це сказав міністр, ви чули. Зупиніться, годі руйнувати країну! Не вмієте будувати – хоча б не руйнуйте до тих пір, поки ви не підете з країни і з посад (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І заключний виступ – Ігор Володимирович Гузь, «Народний фронт». Будь ласка.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ №19, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Наталії Кацер-Бучковській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Кацер-Бучковська. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Колеги, ще раз звертаюся до вас з приводу цього законопроекту. Фактично, для України це єдиний шанс, єдина можливість реформувати ринок електричної енергії. Цей

процес у жодній державі не був простим, всі держави проходили через демонополізацію природних монополій і деолігархізацію ринків енергетики. Ніхто не каже, що буде просто. Я погоджуюся з усією критикою щодо обленерго, їх монопольного становища, стосовно того, що важко підключитися звичайному споживачу. Але якщо ми не зробимо цього першого кроку, то Україна не матиме шансів колись створити повноцінний ринок електричної енергії.

У нас буде достатньо часу, щоб виправити недоліки, які є в законопроекті, під час його підготовки до другого читання. Проте для України це єдиний шлях залучення інвестицій для реформування ринку, тому прошу підтримати цей проект закону. Він дасть можливість створити системну рамку для реформування ринку електроенергетики. Конкуренція ніколи не створювалася, якщо існують монополісти і ручне управління економікою, у тому числі енергетикою. Комусь це було вигідно, комусь це вигідно і сьогодні, але ми мусимо подолати олігархічний вплив і перейти до нової, конкурентної моделі ринку електроенергетики, так само як і ринку природного газу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, відповідно до Регламенту передбачено два заключні виступи – від комітету і від міністерства. Першим виступатиме міністр Насалик, потім народний депутат Домбровський. Колеги, через 3 хвилини будемо приймати рішення. Я прошу голів фракцій запросити колег депутатів до залу для прийняття рішення.

Ігор Степанович Насалик. Будь ласка, 3 хвилини.

НАСАЛИК І.С. Шановні народні депутати, насамперед я хочу сказати, що ми не створюємо новий закон. Такі закони діють в усіх європейських країнах. Спільно з Генеральним секретаріатом Ради Європейського Союзу, з усіма тими, хто працює на європейському ринку, ми активно працювали над розробленням цього проекту закону. Я побував у багатьох країнах і не бачив, щоб на європейському ринку розвивалася корупція, навпаки, у центрі взаємовідносин стоїть споживач.

Сьогодні було багато сказано про гідроенергетику, і я хотів би трохи розширити цю тему. В Україні створюється баланс таким чином, що гідроенергетика бере участь у забезпеченні пікових навантажень, і на піках така електроенергія коштує більше, ніж теплова.

Баланс створюється таким чином, що ми беремо повністю атомну енергетику, після цього повністю даємо електричну енергію, вироблену з відновлюваних джерел (депутати щодо цього ставили мені запитання, і я хочу відповісти, що ми не обмежуємо виробництво з відновлюваних джерел), після цього включаємо гідроенергетику і заключною генерацією виступає теплова, яка замикає весь баланс нашої держави, без неї ми також не можемо працювати.

Дуже багато запитань, і я вдячний, що сьогодні порушили питання підключення споживачів. За останні два місяці Прем'єр-міністр України дав завдання щодо цього, на засіданні Кабінету Міністрів розглядалося це питання і буквально протягом місяця вийде новий проект постанови НКРЕКП, реалізація якого забезпечить безпроблемне підключення споживачів з навантаженням не менше 50 мегават. Це забезпечує практично весь середній бізнес. Крім того, ми виконали постанову, яка відокремлює енергонагляд і енергозбереження від структури НЕК «Укренерго» та вводить в окрему центральну структуру органів виконавчої влади, що робить цю систему зрозумілою і прозорою.

Тому ми не винаходимо велосипед, а йдемо за системою законодавства, за якою працює Європа. І це основна позиція. Ми не випробовуємо нашу систему. На завершення хочу сказати, що система законодавства, за якою ми сьогодні в нашій державі працюємо, має заборгованість у 27 мільярдів гривень. Чи може система з таким навантаженням працювати? Ні. Тому ми зобов'язані перейти на нову форму. І ще раз хочу наголосити: в основі цього законопроекту стоїть споживач, в інших законах це ніколи не розглядалося. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Вам.

Заключне слово від комітету має народний депутат Домбровський. Будь ласка. Я прошу всіх заходити до залу, займати свої робочі місця.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №11, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Передовсім хочу щиро подякувати Голові Верховної Ради за виконання обіцянки:

нарешті сьогодні у Верховній Раді розглядаються питання паливно-енергетичного комплексу.

І ще раз хочу повторити: хай би хто що казав про реформування країни, про покращення стандартів життя, якщо ми не реформуємо енергетичний сектор, не зробимо його чесним, прозорим, конкурентним, європейським, жодних реформ в Україні, принаймні в економічній галузі, годі чекати. На жаль, ми вже спізналися з прийняттям цього закону.

Водночас я хотів би погодитися з Юлією Тимошенко: 2000 року було прийнято історично правильне рішення. Проте, колеги, друзі, за 16 років на цьому ринку накопичилася маса проблем. Міністр щойно сказав, що на сьогодні внутрішня заборгованість на ринку електричної енергії становить майже 30 мільярдів гривень. Щодо дешевої атомної електроенергії, про яку тут говорили: 16 мільярдів гривень – заборгованість енергоринку перед НАЕК «Енергоатом», який не може нормально функціонувати і на сьогодні має величезну купу проблем, які потрібно вирішувати.

Хочу навести один факт. З точки зору інсталюваної генерації, яку ми маємо в Україні на сьогодні, ми маємо приблизно 56 гігават. Так, вона має різні періоди введення в експлуатацію, але, для прикладу, учора пік навантаження був 18,3 гігавата, тобто більше половини інсталюваної енергетичної старої неконкурентної інфраструктури сьогодні не працює.

Ми повинні створити ринкові умови, такі, які сьогодні працюють у країнах Європейського Союзу. Покажіть мені хоч одну людину в цій залі – підприємця, бізнесмена чи власника великої компанії, – яку влаштовують правила приєднання. Чи можливо сьогодні в Україні реалізувати хоч один малий чи великий інвестиційний проект? Неможливо. Тому що корупція, яка є в енергетичній галузі, корупція щодо підключення до електричних мереж, просто зашкалює. Тому залишати так, як є, не можна, ми повинні рухатися вперед.

Я ще раз хочу подякувати за дуже серйозну дискусію. Чи є цей законопроект ідеальним? Ні. Але ми його приймаємо у першому читанні і до другого читання маємо можливість внести зміни, фундаментально над ним попрацювати. Я ще раз наголошую: це законопроект, який ми відпрацювали на моделі країн Європейського Союзу

спільно з нашими європейськими партнерами. Прошу підтримати законопроект в першому читанні. Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для репліки надається Юлії Тимошенко, 1 хвилина.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я з великою повагою ставлюся до пана Домбровського, у принципі, він правий щодо прийняття історичного рішення. Я також підтримую і ті позитивні речі, про які пан Домбровський сказав з трибуни. Але не можна добрими речами про правильне приєднання до електромереж прикривати корупційну модель, яка зараз пропонується. Тобто ми пропонуємо виділити все добре, що є в цьому проекті закону, а там є декілька добрих речей, не пов'язаних із функціонуванням ринку, і винести в окремі законопроекти. Але сам ринок не може так функціонувати, як тут передбачено, тому що це чиста корупція.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме червоними кнопками «проти». Ми закликаємо всіх депутатів, які думають про долю України і про людей, голосувати проти цього проекту закону, закликаємо не пропустити цю корупцію! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам нагадую: репліки на репліку не існує. Виступаючи, коректно висловлюйтеся, тоді не буде підстав для репліки.

Колеги, хочу наголосити: ми приймаємо законопроект у першому читанні. Я можу підтвердити, що це вимога наших європейських партнерів. І найголовніше, це зобов'язання, яке ми давно брали перед нашим суспільством. Прошу всіх зайти до залу, підготуватися до голосування. Наголошую ще раз: я ставитиму даний законопроект на голосування тільки в першому читанні.

Колеги, обговорення завершено. Я ставлю на голосування проект Закону «Про ринок електричної енергії України» ([№4493](#)) для прийняття за основу, за пропозицією комітету. Хто підтримує дане рішення, прошу проголосувати за прийняття законопроекту за основу. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Вітаю комітет, вітаю авторів. Бажаю плідної роботи під час доопрацювання законопроекту до другого читання. Прошу максимально врахувати всі пропозиції, які тут пролунали.

Шановні колеги, переходимо до розгляду законопроектів у другому читанні. На ваш розгляд вноситься, напевно, ключовий проект Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» ([№2966-д](#)). Це надзвичайно важливий і вистражданий нами законопроект. Я прошу всіх бути уважними і залишатися на місцях.

Запрошую до доповіді заступника голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Ольгу Валентинівну Белькову. Нагадаю, упродовж останніх тижнів ми дві з половиною години обговорювали цей законопроект і направили його на повторне друге читання. Будь ласка, Ольго Валентинівно.

БЄЛЬКОВА О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги! Шановний пане Голово! На ваш розгляд пропонується проект Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (№2966-д), прийнятий у першому читанні 12 квітня 2016 року. Рішенням Верховної Ради України від 14 липня 2016 року, на жаль, зазначений законопроект направлено до комітету для підготовки до повторного другого читання.

Звертаю вашу увагу, що, враховуючи передбачені статтею 124 Регламенту Верховної Ради України особливості підготовки законопроектів до повторного другого читання, до порівняльної таблиці, яку вам роздано, включено всі пропозиції та поправки, внесені до статей законопроекту до попереднього розгляду у другому читанні, крім відкликаних авторами, а також нові пропозиції та поправки до законопроекту, внесені народними депутатами України у встановлений

Регламентом строк після направлення законопроекту на повторне друге читання.

Загалом до таблиці внесено 247 пропозицій і поправок, з яких 104 враховано, 14 враховано частково, 22 враховано редакційно, відхилено 96 поправок.

За результатами розгляду поправок та пропозицій положення законопроекту були доопрацьовані в такій частині.

Вдосконалено порядок формування конкурсної комісії, виходячи з необхідності дотримання балансу різних гілок влади (поправки 32, 42, 248, 250).

Уточнено положення, що забезпечують прозорість та гласність у діяльності регулятора.

Впорядковано питання оплати праці членів регулятора та працівників апарату територіальних органів (поправка 80).

Посилено персональну відповідальність членів регулятора.

Уточнено перелік підстав, за яких може бути звільнено члена регулятора, що створює додаткові засади незалежності членів регулятора під час прийняття рішень (поправки 59, 60).

Визначено принципи формування, розрахунку та встановлення регулятором тарифів для суб'єктів природних монополій (поправка 162), розроблення та затвердження ліцензійних умов (поправка 163).

Також інформую, що мною, народними депутатами Левом Підлісецьким, Альоною Бабак, Наталією Кацер-Бучковською, які представляють різні фракції, було внесено певні компромісні поправки, які покликані врегулювати спірні моменти. Серед них, зокрема, встановлення кваліфікаційних вимог до членів регулятора, а саме обов'язкова вимога щодо мінімум трьох років досвіду у сфері енергетики або комунальних послуг, а також двох років досвіду на керівних посадах (поправка 18 врахована).

Передбачено додаткові гарантії публічності та прозорості діяльності конкурсної комісії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольго Валентинівно, скільки вам потрібно часу? Ще 3 хвилини. Думаю, ніхто не заперечуватиме, це важлива доповідь. Будь ласка, доповідайте.

БЄЛЬКОВА О.В. Передбачено додаткові гарантії публічності та прозорості діяльності конкурсної комісії. Зокрема, засідання конкурсної комісії проводитимуться у формі відкритих слухань, забезпечено можливість присутності представників громадськості, міжнародних організацій, народних депутатів України.

Встановлено вичерпний перелік документів, які подає особа, яка претендує на участь у конкурсі на посаду члена регулятора. Передбачено обов'язкове оприлюднення інформації про осіб, які подали заяву на участь у конкурсі, а також на всіх без винятку етапах відбору кандидатів у члени регулятора (поправка 44).

Всі ці поправки підтримані профільним комітетом.

Також звертаю вашу увагу, що найбільш спірним під час доопрацювання законопроекту було питання щодо строку, протягом якого здійснюватиметься ротація членів регулятора. Інформую, що в результаті численних обговорень та дискусій сформувалися два можливі варіанти його вирішення: поступова ротація членів регулятора протягом 18 місяців (кожні півроку три, два і два члени відповідно) і так звана нульова ротація з дня набрання законом чинності.

У результаті обговорення вчора було проведено додаткове засідання профільного комітету, на якому виступили представники Світового банку, Європейського банку реконструкції та розвитку і USAID (Агенції США з міжнародного розвитку) і було вирішено підтримати як компромісний варіант з поступовою ротацією членів регулятора протягом 18-місячного строку. Тобто поправки 187 і 188 комітетом враховані, а поправка 186 відхилена.

Наголошую також, що комітет підтвердив своє рішення щодо поправок, які стосуються віднесення до сфери діяльності регулятора переробки та захоронення побутових відходів в обсязі, що перевищує рівень, встановлений ліцензійними умовами.

Народним депутатом Дерев'янком внесено дев'ять поправок, які були розглянуті на засіданні комітету і всі відхилені, оскільки не відповідають принципам незалежності обрання членів регулятора, повна залежність від законодавчої гілки влади.

Мною особисто також внесено ряд технічних поправок. За результатами попереднього обговорення у другому читанні та зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України всі вони підтримані.

Комітет Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки на своєму засіданні 7 вересня 2016 року з урахуванням доповнень, підтриманих на засіданні комітету 21 вересня 2016 року, ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект у другому читанні та в цілому як закон у редакції, запропонованій комітетом. Прошу вас підтримати дане рішення. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Вам, будь ласка, сідайте.

Шановні колеги, даний законопроект має величезну кількість поправок. Прошу залишатися біля трибуни, Ольго Валентинівно, переходимо до розгляду поправок. Комітет інших пропозицій нам не запропонував.

Отже, поправка 1. Чи наполягає народний депутат Ленський? Не наполягає.

Поправка 2. Бабак не наполягає.

Поправка 5. Бабак не наполягає.

Поправка 6. Увімкніть мікрофон Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Насамперед хочу подякувати всім народним депутатам, які не голосували за корумпований проект закону начебто про ринок електроенергетики. Дякую, що у частини народних депутатів України все-таки є совість. Це перше.

По-друге, законопроект про начебто ринок газу пройшов, як я й попереджала, завдяки голосам із фракції «Опозиційний блок». Тому очевидно, що це клановий проект, який протягли Порошенко разом з Яценюком і Гройсманом.

Але зараз мова йде про інший законопроект, який є ключовим для країни, – проект Закону «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг». Це встановлення тарифів, це ринок у 800 мільярдів гривень, це більше, ніж державний бюджет. Цей орган мусить бути незалежним від будь-яких органів влади. Цим проектом закону протягується залежний від Президента орган і, більше того, на півтора року зберігається людина корпорації «Рошен» Вовк, який всупереч...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу прокоментувати, пані Ольго.

БЄЛЬКОВА О.В. Наскільки я розумію, виступ не пов'язаний з поправкою 6. Я – автор і, до речі, не наполягаю. Якщо ви хочете її зняти – будь ласка, якщо це компроміс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто є вимога поставити поправку 6 на голосування для підтвердження.

Шановні колеги, ставиться на голосування для підтвердження поправка 6 народного депутата Белькової. Комітет, висунувши дану пропозицію, підтримав її. Хто підтримує, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 149.

Рішення не прийнято.

Поправка 9. Бабак не наполягає.

Поправка 7 Пинзеника. Надати вам слово чи ставити на голосування? Прокоментуйте поправку 7, пані Ольго.

БЄЛЬКОВА О.В. Дякую, пане Голово.

Ця поправка викликала дуже жваве обговорення. Є дві концепції щодо майбутньої НКРЕКП. Згідно з першою НКРЕКП має встановлювати тарифи для великих і малих міст відповідно до загальної методики. Натомість згідно з другою НКРЕКП не повинна встановлювати ні методику, ні тарифи щодо поводження з побутовими відходами. Наш комітет на дуже обґрунтоване прохання фракції «Народний фронт» підтримав цю поправку як одну з компромісних. Цей проект закону весь складається із компромісів, тому я прошу колег визначатися голосуванням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, ставиться на голосування для підтвердження поправка 7 народного депутата Пинзеника. Комітет її підтримав. Шановні колеги, хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 142.

Рішення не прийнято.

Поправка 9. Бабак не наполягає.

Поправка 10. Бабак не наполягає.

Поправка 13. Мельничук не наполягає.

Поправка 16. Підлісецький не наполягає.

Поправка 19. Підлісецький не наполягає.

Щодо поправки 18 увімкніть мікрофон Одарченка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., народний депутат України (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Члени комісії, які встановлюватимуть тарифи, безумовно, мусять бути кваліфікованими. Ми маємо дуже поганий приклад, коли голова цієї комісії Дмитро Вовк наробив дуже багато злочинних помилок і, по суті, призначив незаконні тарифи на тепло та газ. Сьогодні ви пропонуєте знизити кваліфікаційний ценз членів комісії до трьох років. Я наполягаю на тому, щоб поправка Белькової була поставлена на голосування для підтвердження, і ми обирали до цієї комісії людей кваліфікованих, які розумітимуть, що вони роблять, за що вони голосують, а не тих, які працювали в «Рошен» чи інших структурах і які когось влаштовують. Прошу поставити поправку 18 на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви прокоментуєте, пані Олю? Будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Я прокоментую. Щодо цього питання я, Альона Бабак, Підлісецький, Кацер-Бучковська намагалися знайти компромісне рішення. До речі, у Дмитра Вовка на сьогодні немає трьох років. Ми намагаємося залучити молодих спеціалістів. Але щоб уникнути певної дискусії навколо однієї особи, ми підняли строк до такого рівня, який унеможливило це для нього. Проте сьогодні мені здається, вже й п'ять років буде нормально. Тому прошу голосувати, визначайтеся, як вважаєте за потрібне.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 18, так? Поясніть мені, звідки таке збудження. Я кожную поправку ставлю на голосування для підтвердження. Чому в залі таке емоційне піднесення? Прошу бути спокійними, зосередитися і сконцентруватися. Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування поправка 18 для підтвердження. Комітет підтримав її як компромісну. Прошу голосувати.

«За» –144.

Рішення не прийнято.

Поправка 24. Підлісецький не наполягає.

Поправка 25. Белькова не наполягає.

Поправка 26 Рябчина. Написано, що вона врахована. Будь ласка, 1 хвилина.

РЯБЧИН О.М. Фракція «Батьківщина», Донеччина. Колеги, це дуже важлива поправка, яка по-філософськи змінює спосіб формування цієї комісії. Тому що у нас зараз немає політичного консенсусу. За даною версією законопроекту ця комісія повністю буде підконтрольна Адміністрації Президента, яка й відповідатиме за тарифи і за всю ганьбу, яка відбуватиметься в нашій країні у сферах енергетики та комунальних послуг.

Разом із колегою Войціцькою ми пропонуємо обирати членів комісії шляхом неелектронного жеребкування. Для цього створюватиметься комісія, яка збиратиме резюме та перевірятиме відповідність кваліфікаційним вимогам, і після цього на засіданні комітету ми будемо інтерв'ювати цих людей, і вони самі вирішуватимуть, ставати їм членами комісії шляхом неелектронного жеребкування чи ні. Це вимушений захід в умовах, коли у нас немає довіри, коли є узурпація НКРЕКП однією політичною силою і однією політичною інституцією. Прошу проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу прокоментувати.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги, ця поправка була розглянута і визнана такою, яка унеможливорює об'єктивний відбір членів номінаційної комісії. Частково вона врахована в частині щодо відкритості роботи відбіркової комісії. Комітет пропонує відхилити поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування для підтвердження поправка 26 народного депутата Рябчина. Хто підтримує, прошу проголосувати. Будь ласка.

«За» – 124.

Рішення не прийнято.

Поправка 27 Дерев'янка. Наполягаєте? Будь ласка.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №87, Івано-Франківська область, політична партія «Воля»). Шановні колеги! Шановні присутні! Моя поправка спрямована на те, щоб комісія стала дійсно незалежною. Як це забезпечити? Я пропоную, щоб вона обиралася двома третинами депутатів від

конституційного складу Верховної Ради, тобто 300 голосами. Попередньо фахівці, які будуть обрані і делеговані Верховною Радою, проходитимуть відповідний відбір у кожній фракції на конкурсній основі і фракціями будуть делеговані. Це максимальна незалежність, яка може бути забезпечена. Одноразово Верховна Рада їх обирає і практично зняти не зможе, тому що також потрібно 300 голосів.

Натомість сьогодні ми маємо комісію, до складу якої від Президента і від Верховної Ради входять по дві особи, а також одна особа від Кабінету Міністрів. У тій редакції законопроекту, яка пропонується сьогодні, це буде повністю залежна комісія. Прошу підтримати мою поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Белькова.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги, дана поправка фактично робить регулятора залежним від Верховної Ради. Як тільки обирається Верховна Рада – обирається комісія, коли Верховна Рада розпускається – комісія також розходить. Такий порядок обрання та звільнення членів регулятора є неприйнятним, оскільки створює залежність регулятора від єдиної законодавчої гілки влади. Комітет не підтримує поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 27 народного депутата Дерев'янка. Комітет не підтримує її. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Будь ласка.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, в ході обговорення хочу вам сказати важливу річ. Минулого разу ми дві з половиною години обговорювали і не прийняли жодного рішення. Водночас наші партнери найбільше критикували Верховну Раду України за неспроможність прийняти рішення щодо незалежного регулятора. Я дуже прошу наполягати на голосуванні тільки принципівих норм, а не використовувати час тільки для того, щоб виступити за ту чи ту позицію. У мене до всіх велике прохання працювати динамічно і конструктивно.

Рухаємося далі. Наступна поправка 30. Підлісецький, наполягаєте? Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Моя поправка 30 також стосується принципів формування номінаційної комісії, яка обиратиме членів регулятора. Я пропоную, щоб до складу конкурсної комісії входили: одна особа, яку делегуватиме Президент України; три особи, яких делегуватиме Верховна Рада України; одна особа, яку визначатиме Кабінет Міністрів України.

Я думаю, виключно в такій конфігурації ми можемо очікувати на збалансований і професійний підхід до вибору членів регулятора. Тому я пропоную підтримати і проголосувати за поправку 30. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви коментуватимете, пані Ольго?

БЄЛЬКОВА О.В. Цю поправку теж дуже ретельно обговорювали на засіданні комітету. Вона була однією з так званих компромісних, але, на жаль, не знайшла підтримки комітету. Комітет не рекомендує її підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, хто підтримує поправку 30 народного депутата Підлісецького, яка комітетом відхилена, прошу проголосувати. Будь ласка.

«За» – 101.

Рішення не прийнято.

Поправка 31. Войціцька не наполягає.

Поправка 33 Підлісецького.

Поправка 32. Увімкніть мікрофон Войціцької.

ВОЙЦІЦЬКА В.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Знову-таки ми повертаємося до того, яким чином формується склад комісії, яка здійснюватиме відбір членів регулятора. Мій колега Лев Підлісецький, дійсно, запропонував компромісний варіант, за якого зменшується вплив Президента на призначення і збільшується вплив та значущість Верховної Ради України. Шановні колеги, давайте не забувати про те, що ми живемо і працюємо в парламентсько-президентській країні.

Запропонована поправка Домбровського нівелює цю концепцію і деструктивно діє на баланс влади. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, пані Ольго.

БЄЛЬКОВА О.В. Як на мене, буде правильно, якщо автор прокоментує цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу депутатів зайти до сесійної зали, зараз відбудеться голосування. І прошу прокоментувати поправку пана Домбровського. Будь ласка. 1 хвилина.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги, я наполягаю на цій поправці. Вважаю її зваженою, об'єктивною, такою, що збалансовує різні гілки влади. Більше того, якщо комусь не подобається модель парламентсько-президентської республіки, яка виписана в Конституції, будь ласка, працюйте над внесенням змін до Конституції. Давайте не пересмикувати факти і не зміщувати політичні баланси. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Вам.

Шановні колеги, зараз я поставлю поправку на голосування для підтвердження. Прошу всіх зайняти свої робочі місця. Я розумію, це одна з принципових поправок, яка обговорювалася на засіданні комітету, і від неї може залежати голосування за прийняття даного законопроекту в цілому. Тому я прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування для підтвердження поправка 32 народного депутата Домбровського. Комітет її підтримав і закликає голосувати за неї. Колеги, прошу голосуванням підтримати. Голосуємо.

«За» – 209.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано, хоча кількість голосів близька до прийняття рішення. Якщо буде вимога... *(Шум у залі)*.

Колеги, кожен законопроект від усіх фракцій я один раз ставив на голосування для повернення, а іноді, наприклад законопроект Крулька із фракції «Батьківщина», навіть тричі. Це право я використовував справедливо до всіх, колеги. Тому я поставлю цю поправку один

раз на голосування для повернення, оскільки це питання принципове і голосування близьке до результату. Колеги, прошу зайти до залу і зайняти свої робочі місця.

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду поправки 32. Хто підтримує цю пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 220.

Рішення не прийнято.

Не встигли, колеги? (*Шум у залі*). Я бачу. Мені показують, що не встигли проголосувати. Востаннє поставлю на голосування цю пропозицію. Колеги, прошу проголосувати поправку 32. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Переходимо до наступної поправки 33. Підлісецький, чи наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 35 Підлісецького. Чи наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 40. Єфимов не наполягає.

Поправка 41 Рябчина.

Поправка 37 Кужель. Прошу увімкнути мікрофон Кужель.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я думаю, до кожного народного депутата надходять скарги від людей щодо тарифів, де йдеться, що НКРЕКП не сприймає і не поважає людей. Тому я у своїй поправці передбачила, що в конкурсній комісії мають бути представники споживачів. Мільйони, десятки мільйонів українців страждають від рішень некваліфікованих представників НКРЕКП. Тому ми можемо і зобов'язані включити до конкурсної комісії представників громадських організацій, що представляють інтереси споживачів послуг у відповідних сферах регулювання, – це всеукраїнські організації, ОСББ та інші організації, які захищають права споживачів. Прошу вас підтримати поправку, бо це врегулює відносини... Це не тільки рішення депутатів та уряду, це право народу представляти себе в комісії і захищати свої права.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви прокоментуєте, пані Олю?

БЄЛЬКОВА О.В. Ми уважно розглянули пропозиції шановної пані Кужель і хотіли прийняти поправку. Проте поправка не містить порядку визначення до конкурсної комісії представників громадських організацій, а також суб'єкта (суб'єктів), уповноваженого (уповноважених) вирішувати це питання. У тексті поправки написано: «не менше трьох представників громадських організацій, що представляють інтереси споживачів послуг у відповідних сферах регулювання». Ми не дійшли згоди, які саме це організації. Разом з тим у процедурі ми частково врахували поправку, дозволивши представникам громадськості брати участь з правом дорадчого голосу. Ми не підтримали поправку 37.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 37 народного депутата Кужель ставиться на голосування. Комітет її не підтримує. Хто підтримує поправку 37, прошу голосувати. Голосуємо.

«За» – 116.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 40.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, наступна поправка 40 народного депутата Єфімова. Наполягає народний депутат Єфімов? Не наполягає.

Поправка 41 народного депутата Рябчина. Наполягає народний депутат Рябчин? Не наполягає.

Поправка 46 народного депутата Левченка. Наполягаєте? Не бачимо.

Поправка 50 народного депутата Левченка. Не наполягає.

Поправка 58 народного депутата Кужель. Наполягаєте? Будь ласка, увімкніть мікрофон пані Кужель.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні! При таких призначеннях, як ми маємо сьогодні... У нас тут скандали, як депутати купують квартири, у нас пан Вовк при дуже простих деклараціях, а його кохана купила за 2 мільйони будинок, і ніхто це не розслідує. І ми хочемо дозволити

йому два строки сидіти на посаді. Тому в моїй поправці пропонується, що члени комісії не можуть призначатися на посаду більше одного строку (шість років), тоді ми можемо сподіватися, що там не зростає корупція.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Белькова, будете коментувати чи відразу поставимо поправку на голосування для підтвердження?

БЄЛЬКОВА О.В. Я думаю, відразу поставимо на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Ставлю на голосування поправку 58 пані Кужель для підтвердження. Голосуємо.

«За» – 134.

Рішення не прийнято.

Поправка 62 народного депутата Левченка. Немає його.

Поправка 65 народного депутата Войціцької. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 67 народного депутата Ленського. Наполягаєте? Не бачимо.

Поправка 68 народного депутата Голубова. Не наполягає.

Поправка 73 народного депутата Войціцької. Пані Войціцька, наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 78 народного депутата Бабак. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 82 народного депутата Рябчина. Наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон Рябчина.

РЯБЧИН О.М. Фракція «Батьківщина», Донеччина. Цією поправкою ми з колегою Альоною Шкрум пропонуємо слово «доплати» замінити словом «надбавки». Таким чином ми хотіли досягти незалежності цього регулятора, щоб вони отримували гідну заробітну плату і не залежали від вказівок зверху.

Однак як ми можемо давати цьому складу регулятора гідну заробітну плату, якщо вони пов'язані з незрозумілими тарифами на газ, ціноутворенням на вугілля за формулою «Роттердам плюс», з цими скандалами з усіма своїми спонсорами? Саме тому ми категорично проти цього складу регулятора. Більше того, ми подали на нього до

суду за необґрунтовані тарифи. І ми пропонуємо, щоб ротація відбувалася, як це передбачено наступними поправками: за три або за шість місяців має відбутися повна ротація цього органу. Набираємо нових чесних, прозорих людей, які будуть регулювати відносини між споживачами і виробниками.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ставлю на голосування поправку народного депутата Рябчина для підтвердження. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 120.

Рішення не прийнято.

Поправка 83 народного депутата Войціцької. Ви наполягаєте, пані Войціцька? Не наполягає.

Поправка 84 народного депутата Рябчина. Наполягаєте? Захищати поправку буде пані Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі! Зараз мова в цьому залі йде про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Ще раз хочу нагадати, що вона встановлює тарифи практично на всі елементи енергозабезпечення для населення і для промисловості, підприємців. Я хотіла б ще раз підкреслити, що найголовніша цінність цієї комісії – її незалежність. За цим законопроектом Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, і голова комісії будуть тотально залежні від Президента незалежно від того, яке у нього прізвище. Це по-перше.

А по-друге, це вони на засіданні комітету протягли доповнення до проекту закону, яке дає право пану Вовку, який є бізнес-партнером Порошенка по корпорації «Рошен», що працює і в Російській Федерації, працювати півтора року, незважаючи на цей закон. Якщо це буде підтримано, це перекреслить взагалі всю концепцію НКРЕКП...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна пані Тимошенко.

Ставиться на голосування поправка 84 для підтвердження. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 99.

Рішення не прийнято.

Поправку підтримали лише 99 народних депутатів.

Поправка 90 пані Войціцької. Наполягаєте? Не наполягає.

Наступна поправка 91 Войціцької. Наполягаєте? Ні.

Поправка 93 пані Бабак. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 94 Войціцької. Наполягаєте? Ні.

Поправка 95 Рябчина. Наполягаєте? Наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Рябчина.

РЯБЧИН О.М. Ще раз: якщо пройде остаточна версія проекту, за якою комісія буде формуватися за квотами Адміністрації Президента, ми повинні розуміти, що всю відповідальність за тарифи нестимуть політична сила, яку представляє Президент, Адміністрація Президента і ті, хто за це проголосує. Саме тому комісія має бути незалежною.

Ми маємо прийняти цей законопроект, тому що він важливий, створює умови для функціонування регулятора, прив'язаний до 600 мільйонів євро макрофінансової допомоги, і наші європейські колеги дуже давно чекають на цей законопроект. Але ми не будемо робити фікцію і створювати псевдонезалежного регулятора, який буде залежним і виконуватиме «хотелки» всіх корупціонерів, всіх, хто захоче протягувати свої трансформатори за завищеною ціною, вугілля з «ЛНР» і «ДНР», хто встановлюватиме захмарні тарифи для населення. Тому прохання підтримати цю поправку і незалежного регулятора.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Ставиться на голосування поправка 95. Голосуємо.

«За» – 135.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 97 пані Бабак. Не наполягає.

Поправка 99. Пані Бабак не наполягає.

Поправка 100. Пані Бабак не наполягає.

Поправка 103. Альона Бабак не наполягає.

Поправка 105. Альона Бабак не наполягає.

Поправка 108. Альона Бабак не наполягає.

Поправка 109. Ленський не наполягає.

Поправка 110. Левченко відсутній.

Поправка 113. Дерев'янка наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон народного депутата Дерев'янка.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б. Шановні колеги! У поправці 113 я пропоную, щоб усі рішення НКРЕКП були регуляторними актами. Суть полягає в тому, щоб були дотримані процедури публікації, обговорення, висвітлення проектів, перед тим як НКРЕКП ухвалить відповідне рішення. Ми знаємо, що на сьогодні вони інколи приймають рішення заднім числом, не прозоро, у таємний спосіб, і потім не лише споживачі мають проблеми, а навіть ОСББ та інші об'єднання власників квартир, тому що не можуть вчасно оплатити нові тарифи. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставлю на голосування поправку 113 для підтвердження. Голосуємо.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 114 народного депутата Дерев'янка. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б. Шановні колеги! Якщо немає політичної волі зробити повністю прозору процедуру, то поправка 114 спрямована на те, щоб процедура обговорення рішень НКРЕКП була прозорою щодо висвітлення. Однак у редакції, яку комітет пропонує залишити, є норма, за якою не підлягає розкриттю інформація, визначена комісією на підставі клопотання заінтересованих осіб.

Хочу вам сказати, що заінтересованими особами будуть всі власники обленерго, всі власники теплокомуненерго, тобто олігархи. Думаю, що ми маємо або поставити на голосування для підтвердження поправку, яку ми зараз обговорюємо, або до повторного другого читання, якщо законопроект не буде ухвалений, це виправити. Інакше у нас і надалі буде зберігатися система, коли зацікавлені особи, олігархи, пропонуватимуть закрити інформацію, зробити її конфіденційною, і ця інформація не буде доступною для споживачів, для тих, хто отримує послуги за такими шаленими тарифами. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставлю на голосування поправку 114 для підтвердження.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 115 народного депутата Альони Бабак. Не наполягає.

Поправка 118. Пані Бабак не наполягає.

Поправка 120. Дерев'яно не наполягає.

Поправка 123. Бабак не наполягає.

Зараз повернуся, поправка 119 Рябчина. Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Рябчина.

РЯБЧИН О.М. «Батьківщина», Донеччина. Колеги, ця важлива поправка стосується функціонування енергетичного омбудсмена, або тарифного омбудсмена. Вона передбачає, що кожен проект рішення комісії, що має ознаки регуляторного акта, яким встановлюються тарифи для населення, підлягає перегляду енергетичним омбудсменом. У цьому законопроекті ми створюємо енергетичного омбудсмена, даємо доручення уряду створити. Але ми знаємо, що повна некомпетентність і непрофесійність уряду не дозволять створити незалежного енергетичного омбудсмена, тому фракція «Батьківщина» розробляє законопроект, який зможе збалансувати хижі апетити регулятора та захистити саме малих споживачів.

Тому прохання підтримати цю поправку, для того щоб дати енергетичному омбудсмену зброю проти неправомірних рішень регулятора. Ця інституція має бути утворена, бо у нас є бізнес-омбудсмен, поліцейський омбудсмен і має бути енергетичний омбудсмен, який захищатиме насамперед інтереси малих споживачів – населення, а не корпорацій та олігархів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 119 для підтвердження. Голосуємо, будь ласка.

«За» – 114.

Рішення не прийнято.

Думаю, пані Олю, в кінці голосування за поправки ви всі зауваження підсумуєте, добре?

Поправка 124 народного депутата Єфімова. Наполягаєте?

Поправку 123 я щойно оголошувала. Ви сказали, що не наполягаєте.

Пане Дерев'янка, ви щодо поправки 121 сказали, що не наполягаєте. Ви хочете ще щось сказати? Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Дерев'янка.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б. Шановні колеги! У поправці 121 мова йде про відкритість обговорення проектів рішення регулятора. Я пропоную частину першу статті 16 викласти в такій редакції:

«1. Проекти рішень Регулятора підлягають відкритому обговоренню.

У разі якщо проект рішення Регулятора стосується розвитку окремого регіону або територіальної громади, його розгляд забезпечується із залученням представників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування

У разі необхідності Регулятор може проводити відкриті обговорення з інших питань, що належать до його компетенції».

Я не розумію, чому немає бажання підтримати цю поправку, адже це дуже важливо для кожної громади. Дякую за увагу і прошу підтримати.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 121 народного депутата Дерев'янка, яку комітет відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Колеги, я продовжую роботу до завершення розгляду питання.

Усі народні депутати закликали у виступах, що законопроект важливо прийняти. Тому я закликаю всіх депутатів працювати динамічно: там, де принципова позиція, брати слово, а де непринципова – переходити далі. Дуже велика кількість поправок.

Отже, наступна поправка 124. Єфімов не наполягає.

Поправка 126. Єфімов не наполягає.

Поправка 127 Кужель. Будь ласка, 1 хвилина.

КУЖЕЛЬ О.В. Я хочу звернутися до всіх євро оптимістів, до всіх, які кричать про євроінтеграцію і підтримують її, і до тих, хто сьогодні представляє уряд. Ми з вами прийняли Закон «Про ліцензування видів господарської діяльності», який повністю схвалений Європейською Комісією і відповідає європейському законодавству.

За цим законопроектом НКРЕКП не має права приймати ліцензійні умови без їх затвердження Кабінетом Міністрів. Тому поправкою 127, а далі поправками 139 і 141 ми пропонуємо записати, що комісія розробляє проекти ліцензійних умов та вносить їх на затвердження Кабінету Міністрів.

Навіщо це потрібно? Тому що потім ми з вами будемо кричати, що там вставлені корупційні чинники, які звужують ринок і дають можливість працювати лише своїм компаніям. Завжди в усіх країнах ліцензійні умови затверджуються прозоро...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, 30 секунд. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КУЖЕЛЬ О.В. Навіть міністр енергетики та вугільної промисловості не матиме права зробити зауваження, навіть якщо бачитиме, що ліцензійні умови непрозорі. Тобто поправки 127, 139 і 141 передбачають, що НКРЕКП розробляє ліцензійні умови, а затверджує їх Кабінет Міністрів, як усі ліцензійні умови в країні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 127 народного депутата Кужель, відхилену комітетом. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати.

«За» – 131.

Рішення не прийнято.

Поправка 131. Пинзеник не наполягає.

Поправка 133. Бабак не наполягає.

Поправка 136. Бабак не наполягає (*Шум у залі*).

Поправка 129? Перепрошую, зараз знайду її, вона вже залишилася далеко позаду. Спочатку поправку 131? Я ж запитував... Зараз знайду її і повернуся.

Альона Бабак. Будь ласка, 1 хвилина щодо поправки 131.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Ми з вами не прийняли поправку 7 щодо побутових відходів. І відповідно тепер нам треба або кожену поправку, яка цього стосується, підтверджувати, або я можу просто назвати, що поправки 131, 206, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 230 і 240 є похідними від поправки 7, яку ми з вами не підтримали. Тобто або ми просто проголосуємо, чи ми підтримуємо їх чи ні, але вони впливають з поправки 7, яка вже не підтверджена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Альоно, у мене є пропозиція, щоб ми перед остаточним голосуванням могли скоригувати всі проблемні моменти. Давайте ми це зробимо, але перед голосуванням, щоб ми не перескакували з поправки на поправку. Є в цьому логіка, пані Олю? Я надам вам слово перед голосуванням і ми скоригуємо. Домовилися? Приймається. Тоді перед остаточним голосуванням буде голосування щодо поправки 131. Я надам вам слово, і ми поставимо на голосування.

Зараз поправка 129 Мартовицького. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №36, Дніпропетровська область, самовисуванець). Шановні колеги! Виходячи з положень законопроекту, комісія ні з ким не погоджує свої рішення і не юстує їх у Мін'юсті. Ми вважаємо помилковим віддавати на відкуп комісії одноосібне розроблення та затвердження такого важливого документа, як ліцензійні умови, що є основним документом для суб'єктів господарювання, які діють у відповідних сферах. Вважаємо, що національна комісія повинна бути органом ліцензування, розробляти ліцензійні умови і стежити за їх виконанням суб'єктами господарювання. Але затверджувати ліцензійні умови може виключно Кабінет Міністрів України, як це передбачено Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

Тому я наполягаю на виключенні абзацу другого пункту 3 частини першої статті 17 законопроекту. Прошу проголосувати і підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, хто підтримує поправку 129 народного депутата Мартовицького, відхилену комітетом, прошу голосувати.

«За» – 114.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 133 Бабак. Не наполягає.

Поправка 136 Бабак... *(Шум у залі)*.

Пані Альоно, я ще раз кажу більш виразно, візьміть навушник. Ви назвали поправки, розкидані по тексту. Я обіцяю, що на завершення, перед голосуванням, ми обговоримо, які є проблемні речі загалом у законопроекті, щоб ми не перескакували зараз по поправках. Я обіцяю, що я поставлю те, що ви просите, на голосування для підтвердження перед голосуванням законопроекту. Бо ви кажете про поправки, які є в тілі законопроекту в різних місцях.

Поправка 139 Кужель. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні колеги! Я ще раз хочу наголосити, що на порушення прийнятого нами Закону «Про ліцензування видів господарської діяльності» тут запроваджується повна монополія, щоб затвердження ліцензійних умов НКРЕКП відбувалося в закритому режимі і ніхто не мав можливості навіть їх умовити не створювати корупційних ризиків. Якщо ця поправка залишиться, я закликаю всі фракції не голосувати за законопроект, бо він порушує вже чинні норми законів, спрямованих на євроінтеграцію. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні поправки 139? Хто підтримує поправку 139 народного депутата Кужель... Ну, я маю ставити окремо. Однак якщо поправка 139 не пройде, наступні я навіть не буду ставити на голосування.

Хто підтримує поправку 139, яку відхилив комітет, прошу голосувати.

«За» – 128.

Рішення не прийнято.

Відповідно наступні поправки я вже не ставлю на голосування.

Поправка 145 Белькової. Не наполягає... *(Шум у залі)*.

Колеги, будьте уважніші. Ми щойно поправку 141 вже розглядали. Кужель доповідала.

Поправка 146 Бабак... *(Шум у залі)*.

Ну, поправка 142. Кужель щойно виступала і сказала, що вона впливає... Чого ми можемо добитися? Пане Рябчин, ми можемо ще на 3 хвилини затягти розгляд питання і прийняття рішення. Якщо для вас це принципово важливо, будь ласка, 1 хвилина. Увімкніть мікрофон Рябчина.

РЯБЧИН О.М. Це дійсно принципові поправки (140 та 142), які стосуються ліцензування. Це те питання, яке доповідала пані Кужель. Ми спілкувалися з представниками групи підтримки України Європейської Комісії та Секретаріату Енергетичного Співтовариства, і вони доповіли, що це питання політичне, і яким чином це має бути, повинна вирішувати Верховна Рада. Тобто це не унормовано європейськими директивами. Кожна країна сама вирішує, надавати таке право Кабінету Міністрів чи не надавати.

Раніше ми прийняли закон пані Кужель, який врегульовує всі ситуації, пов'язані з ліцензуванням. Саме тому я пропоную підтримати цю поправку. Це на розгляд Верховної Ради, це не врегульовано жодними директивами, але це створить запобіжники від надмірної політизації регулятора, що у нас зараз відбувається. Я не розумію, чому Кабінет Міністрів віддає свої повноваження, якими вони повинні скористатися, для того щоб правильно регулювати ринки і слідкувати за тим, щоб регулятор не перебирав на себе повноваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, хто підтримує поправку 142 народного депутата Рябчина, яку комітет відхилив, прошу голосувати.

«За» – 106.

Рішення не прийнято.

Поправка 145. Белькова не наполягає.

Поправка 146. Бабак не наполягає.

Поправка 150. Ленський не наполягає.

Поправка 154. Ленський не наполягає.

Поправка 155. Голубов не наполягає.

Поправка 160. Ленський не наполягає.

Поправка 173. Мартовицький не наполягає.

Поправка 176. Рябчин не наполягає.

Поправка 178. Рябчин не наполягає.

Поправка 181. Дерев'янка не наполягає.

Шановні колеги, прошу заходити до залу і займати робочі місця.

Поправка 182. Левченко не наполягає.

Поправка 183. Єфімов не наполягає.

Поправка 184. Підлісецький наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Шановні народні депутати! Сьогодні кожна фракція в залі виступила з вагоном критики нинішнього складу регулятора, що приймав ганебні рішення, які в кінцевому підсумку лягли на кишеню кожного споживача. Власне, підтримавши дану поправку, ми зможемо досягти повної ротації усіх членів комісії і за шість місяців будемо мати новий склад регулятора. Тому я закликаю всіх, хто вболіває за економічно обґрунтовані і чесні тарифи, підтримати цю поправку і дати старт новій незалежній комісії, новому незалежному регулятору. Голосуйте «за»! Це голосування насправді покаже всім, хто за що стоїть. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто підтримує поправку 184 Підлісецького, яку комітет відхилив, прошу голосувати.

«За» – 159.

Рішення не прийнято.

Поправка 185 Рябчина. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

РЯБЧИН О.М. Фракція «Батьківщина» пропонує те саме – повну ротацію цього складу НКРЕКП, який повністю дискредитував себе, але не за шість місяців, а за три. Треба якомога швидше провести ротацію, для того щоб регулятор став таким регулятором, як в усіх країнах Європи: балансувати інтереси простих споживачів, а не лише задовольняти олігархічні інтереси, встановлювати підвищені тарифи і проводити корупційні оборудки.

Відповідальність повністю несе цей склад регулятора, включно з паном Вовком, який спочатку каже, що тарифи за формулою «Роттердам плюс» не потрібні, а потім різко змінює свої переконання, незважаючи на критику. Саме тому має бути повна ротація регулятора за три місяці, як пропонує фракція «Батьківщина». Просимо всіх проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми доходимо до останніх поправок, де вирішується одне з найбільш дискусійних питань, яке нам не дало змоги прийняти закон у липні. Тому я прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування. Я буду кожна поправку, яку ви вимагаєте, ставити на голосування.

Отже, поправка 185 народного депутата Рябчина. Хто підтримує поправку 185 народного депутата Рябчина, яку комітет відхилив, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 129.

Рішення не прийнято.

Поправка 186. Белькова не наполягає.

Поправка 187...

Будь ласка, увімкніть мікрофон Підлісецького.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Поправка 186 є повторенням поправки 184, але у співавторстві з Ольгою Бельковою, Альоною Бабак і Наталією Кацер-Бучковською. Ця поправка також стосується повної ротації протягом шести місяців. Вона надає право кожному члену регулятора брати участь у конкурсі на призначення, бути перепризначеним і знову стати членом регулятора, якщо він відповідає вимогам до професійності, критеріям, які висуваються до нього.

Власне, це та скандальна поправка, яка вчора всупереч правилам роботи в комітеті була знята в «Різному», яка була підтримана комітетом, а потім учора скасована. Тому я все-таки хотів би відновити її в тому вигляді, в якому вона була подана, оскільки вчора, станом на полудень, вона була в редакції комітету прийнята, а ввечері її відхилили. Тому я пропоную всім проголосувати «за» і провести повну ротацію. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 186 народного депутата Підлісецького, яка була відхилена комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 144.

Рішення не прийнято.

Поправка 189. Продан не наполягає.

Поправка 190. Продан не наполягає.

Поправка 193. Продан не наполягає.

Колеги, заходимо до залу, зараз буде прийняття рішення.

Поправка 196. Продан не наполягає.

Поправка 201. Продан не наполягає.

Поправка 202. Продан не наполягає.

Поправка 207. Продан не наполягає.

Поправка 210. Продан не наполягає.

Поправка 211. Продан не наполягає.

Поправка 215. Продан не наполягає.

Поправка 218. Продан не наполягає.

Поправка 229. Продан не наполягає.

Поправка 233. Продан не наполягає.

Поправка 234. Продан не наполягає.

Поправка 242 Мартовицького врахована.

Поправка 245. Не наполягає (*Шум у залі*).

Колеги, ще дві поправки, і завершуємо обговорення.

Поправка 243 Дерев'янка. Будь ласка.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б. Шановні колеги! Ми маємо НКРЕКП імені Президента. І зараз вже доходимо висновку, що начебто можемо зробити реформу в галузі і в Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, але знову-таки отримуємо інше НКРЕКП імені Президента.

Ми маємо останній шанс, підтримавши мою поправку, зробити так, щоб формування цієї комісії залежало виключно від Верховної Ради, причому щоб Верховна Рада обирала і звільняла членів комісії 300 голосами. Тільки це дасть можливість забезпечити справжню незалежність членів комісії. Усі інші варіанти, які ми розглядали під час обговорення цього законопроекту, дадуть нам начебто оновлену, а насправді ту саму комісію імені Президента Порошенка.

Прошу підтримати цю поправку і дати шанс створити дійсно незалежну комісію, якщо ми хочемо зробити реформу, а не просто про неї поговорити. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 243. Хто підтримує поправку 243 народного депутата Дерев'янка, яку комітет відхилив, прошу голосувати.

«За» – 102.

Рішення не прийнято.

Поправка 245 депутата Рябчина. Це остання поправка, і переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх заходити до залу і займати свої робочі місця.

Будь ласка, пане Рябчин, 1 хвилина.

РЯБЧИН О.М. Шановні колеги! На жаль, амбіції Адміністрації Президента, корупційні інтереси певних олігархів стали на заваді прийняття дійсно гарного законопроекту. Тому що більшу кількість часу ми витратили на те, щоб збити керівництво цього корупційного органу, який зараз є, і зробити регулятора дійсно прозорим, як ми і обіцяли нашим європейським колегам, за що вони нам обіцяли 600 мільйонів євро макрофінансової допомоги, про що казали всі послі.

Ми підтримуємо ідею незалежного регулятора, але, на жаль, Україна втрачає шанс його створити. Тому що коли тримаються за владу, за посаду (ми бачили в цьому залі, як трималося за посаду минуле керівництво уряду і зараз тримається за посаду керівництво НКРЕКП), на жаль, гарні речі, які були в цьому законопроекті, перекреслені цією боротьбою однієї людини. Я закликаю не голосувати за законопроект, якщо не передбачено повної ротації. Для нас це принципово важливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні поправки 245? Ні.

Колеги, ми завершили обговорення майже 250 поправок. Під час обговорення нами були скориговані певні процеси, які в комітеті узгоджувалися як компроміс. І в мене є великий страх, що ми можемо не вийти на остаточне рішення.

Колеги, я хотів би, щоб нам, можливо, комітет пояснив, як нам діяти в цій ситуації. Запрошую до слова голову комітету народного депутата Домбровського. Будь ласка, 1 хвилина.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги, я хотів би внести ясність. Не підтримавши мою поправку 32, ми повернулися до формування номінаційної комісії у складі п'яти членів від Верховної Ради, що є, на мою думку і думку дуже багатьох народних депутатів, грубим порушенням інституційного балансу влади. Тому я вимагаю повернутися до двох альтернативних поправок: поправки 30 Лева Підлісецького, де формула 1-3-1, або до поправки 32. Проголосувати одну і другу поправки, щоб ми вийшли на результативне голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я бачу, наскільки напружена ситуація щодо цього питання. Найлегше зараз поставити на голосування і провалити, відхилити. Але кожен, хто працював у складі іноземних делегацій, хто зустрічався з нашими європейськими партнерами, дуже добре знає і розуміє, які великі очікування від цього закону. З вашого дозволу, я зараз шукатиму компроміс у цьому залі. Я надам слово представникам фракцій, ми маємо знайти компроміс.

Народний депутат Войціцька. Будь ласка, увімкніть мікрофон, 1 хвилина.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Беззастережно, ми маємо знайти компроміс. І цей компроміс був знайдено у варіанті комітету, який існував і був затверджений до ганебного шахрайства, яке вчора відбулося на засіданні Комітету з питань ПЕК, коли ввечері, під темрявою раптово в розділі «Різне» виноситься питання про перегляд рішення щодо нульової ротації, яке було спільно прийняте і беззастережно підтримане всіма представниками великих фракцій, між іншим, під час голосування в комітеті (*Оплески*).

Тому ми готові до компромісу, але ми не готові, коли наші колеги в такий жорсткий і не притаманний парламентаризму спосіб кидають нас. Давайте повертатися до компромісу – до повної ротації. Не кидайте людей!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я прошу лише, висловлюючись, давати пропозиції, що ми зараз можемо зробити. Якщо пропозиція одна – відхилити, це не компромісна пропозиція.

Колеги, я надам слово всім, хто захоче... Якщо ми зараз не маємо голосів найбільшої фракції, проект не буде прийнятий. Тому я кажу: давайте пропозиції, як вийти на рішення, яке буде підтримано, а не провалено.

Олег Ляшко. Будь ласка, 1 хвилина.

ЛЯШКО О.В. Фракція Радикальної партії. Радикальна партія підтримує ідею створення незалежного регулятора – Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Адже у тому складі, в якому на сьогодні існує комісія, це залежний орган, діяльність якого впливає на підвищення тарифів і, як наслідок, обкрадання українських громадян.

На превеликий жаль, даний законопроект у тому вигляді, в якому він зараз є, з урахуванням відхилених поправок, не створює незалежного регулятора. Ми отримаємо ті самі яйця, тільки з іншого боку, як кажуть у народі. Тому ми пропонуємо підтримати такий закон, який дасть можливість реально створити незалежну від Президента, від уряду, від парламенту комісію, де працюватимуть професійні люди, рішення яких не будуть корумповані, які дадуть можливість радикально знизити тарифи, зробити їх чесними, ринковими і прийнятними для українських громадян. У такому разі ми готові голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поки що я почув лише одну компромісну пропозицію – повернутися до поправки 32, цим ми можемо забезпечити голоси найбільшої фракції.

Які ще є пропозиції? Прошу, пані Олю.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги, я хочу звернутися до вас з такою пропозицією. Ми сьогодні поговорили про те, як ми всі не любимо пана Вовка. Ну, так уже з'ясувалося, пане Вовк, що ви змогли спонукати всіх на такі дуже великі емоції.

Разом з тим, дійсно, станом на вчора існувала компромісна версія. За наполяганням фракції вона була поставлена на підтвердження, я є автором однієї з тих поправок. Я пропонувала б зараз зібратися

керівникам фракцій і обговорити той компроміс, який є можливим на сьогодні. Я вам офіційно повідомляю: хоч би скільки ми направляли цей законопроект до комітету, саме в такому вигляді він і повернеться. Він технічно недосконалий.

Сьогодні було висловлено дуже багато застережень, серед яких є важливі, а є трохи маніпулятивні. Я пообіцяла Голові не коментувати кожну поправку, тому що не хотіла розбалансувати. Але наше сьогоднішнє рішення є фундаментальним за останні десять років. Нагадаю: якщо ми сьогодні не проголосуємо, ми скажемо пану Вовку з його двома роками досвіду, що він провів усіх тих, хто сьогодні тут іменує себе знаними політиками.

Я дуже прошу вас дати позитивний сигнал ринку, всім тим, хто планує вкладати гроші в ринки газу і електроенергії і взагалі несе відповідальність перед споживачами. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Березюк і Юлія Тимошенко, по 1 хвилині. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановний пане Голово! Вельмишановні колеги! Зараз люди в цьому залі стоять за незалежного регулятора. Те, що вчора вночі було зроблено, зруйновано незалежного оператора – через одну людину. Не може держава потерпати через одну людину!

Тому зараз ми привели цей законопроект до того вигляду, який є компромісним, і я пропоную поставити його на голосування. Хто за нього не голосуватиме – це ті люди, які виступають не за людей в Україні, а за одну людину, яка руйнує всі баланси влади. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я думаю, що громадянам України вже нав'язли на зубах слова «реформи», «зміни» тощо. Нав'язли чому? Тому що словом «реформи» реально підміняють або збільшення корупції, або збільшення влади Президента, або інші речі, пов'язані із

стабілізацією старої системи. У цьому залі мав бути прийнятий закон про національного регулятора, незалежного від жодного органу влади. Те, що зараз протягується, не лише робить цей орган і надалі залежним від влади, а залежним від конкретного Президента нашої держави – від Порошенка. Тому що він ще й залишає голову цього регулятора, який у нього просто кишеньковий. І за все, що відбувається з тарифами, несуть відповідальність не лише Яценюк і Гройсман, персональну відповідальність несуть Порошенко і його маріонетка Вовк. Зараз ця система консервується. Не робіть профанацію!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, увага! Зараз я надаю слово голові комітету. Він послухав усі думки, нехай сформулює все-таки пропозицію. Я наголошу важливу річ для всіх колег: хто хоче, щоб ми просто поставили законопроект на голосування і завалили, – це неправильний шлях, треба шукати формат, щоб ми змогли вийти на рішення. І я буду намагатися робити все можливе для того, щоб ми вийшли на рішення.

Домбровський, будь ласка, внесіть нам пропозицію.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги! Я хотів би ще раз чітко пояснити одну проблемну позицію, яка нас зараз розділяє і не дає можливості вийти на позитивне голосування щодо цього дуже важливого законопроекту. Мова зараз йде не про членів НКРЕ, а про номінаційну комісію, яка повинна складатися із п'яти осіб.

Пропозиція, яка лежить в основі законопроекту, яку ми не підтримали, але є легітимною, що п'ять членів номінаційної комісії повинні висуватися Верховною Радою України і тільки.

Пропозиція Льва Підлісецького, що із п'яти членів номінаційної комісії одна особа повинна бути від Президента, три – від Верховної Ради, одна – за поданням Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від українського уряду, тобто формула 1-3-1.

Моя пропозиція, яку підтримали дуже багато народних депутатів: два – від Президента, два – від Верховної Ради, один – від...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви мені скажіть, поправку 131 Підлісецького можна вважати компромісною?

Колеги, тут усе дуже просто. Якщо голоси є, вони є, а якщо нема, то нема. Я поставлю поправку 31... Не ставити, відмовляється (*Шум у залі*). Товариство, увага! Я пропоную такий алгоритм дій (*Шум у залі*).

Згадували прізвище. Підлісецький, будь ласка, 1 хвилина.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Я скажу, що вимагали і до якого компромісу ми дійшли. Ми погодилися минулого разу (станом на вчорашній обід існувала така домовленість і такий спільний компроміс), що ми всі виступаємо за повну ротацію і зміну всіх членів комісії, зокрема і голови, протягом шести місяців. Натомість ми підтримуємо поправку 32 пана Домбровського, яка формує номінаційну комісію у вигляді: дві особи – від Президента, дві – від Верховної Ради і одна – від Кабінету Міністрів, разом з тим запроваджуючи прозорі механізми роботи. І це було абсолютно компромісно і виважено. Більше того, ми передбачали, що на номінаційну комісію можуть виходити і чинні члени регулятора. І скажу вам відверто: єдина людина, яка не може піти на новий конкурс – це пан Вовк. І, власне, вся ця...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, 30 секунд.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Власне, вся ця боротьба відбувається за одну людину. Тому треба визначити, за кого ми стоїмо.

Тому я пропоную проголосувати за повну ротацію (моя поправка 184 або поправка 186 трьох авторів – Белькова, Бабак і я) і провести повну ротацію, і потім повернутися до поправки 32 пана Домбровського.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте заспокоїмося. У нас усе дуже просто: якщо є голоси – вони є, якщо їх нема – нема.

Я поставлю на голосування пропозицію голови комітету про повернення до голосування поправки 32. Якщо голосів немає, ми переходимо до прийняття рішення. Так я зрозумів пропозицію?

Прошу, пані Олю, говоріть.

БЄЛЬКОВА О.В. Ні, наскільки я зрозуміла. Дозвольте я зачитаю поправку, яку запропонували, і далі чекаю на реакцію фракцій.

Фракція «Об'єднання «Самопоміч» пропонує спочатку проголосувати за нульову ротацію (поправка 186), а потім, якщо її підтримають, повернемося до поправки 32. Чи погоджуються всі фракції на таку пропозицію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я поставлю обидві пропозиції на голосування. Яка з них пройде, та пройде.

Отже, увага! Ми закінчили дискусію. Я ще раз ставлю на голосування пропозицію повернутися до поправки 186. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Я закликаю повернутися до поправки 32. Хто підтримує пропозицію повернутися до поправки 32, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Повернулися. Колеги, у нас на обговоренні є дві поправки, давайте обмінюємося думками. Прошу голову комітету... *(Шум у залі)*. Ми можемо голосувати? Можемо. Шановні колеги, я поставлю на голосування обидві поправки. Голово комітету, я можу їх разом поставити чи ні? Ні.

Отже, хто підтримує поправку 186, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 217.

Рішення не прийнято.

Хто підтримує поправку 32, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 232.

Рішення прийнято

Поправку підтримано.

Таким чином, я ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» ([№2966-д](#)) у другому читанні та в цілому. Прошу підтримати. Будь ласка, голосуємо. Це важлива європейська реформа.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Вітаю комітет і колег!

Відповідно до Регламенту оголошується перерва до 13 години 10 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, вичерпано. Прошу народних депутатів зайти до залу та підготуватися до голосування.

Колеги, можемо продовжити роботу? Я не бачу багатьох народних депутатів. Прошу секретаріат повідомити народних депутатів, що починається робота.

Шановні народні депутати! Сьогодні в залі присутня Айше Умерова, донька одного з лідерів кримськотатарського народу, заступника голови Меджлісу, який зазнає переслідувань окупаційної адміністрації. Разом з батьком Айше Умерова бореться за права кримських татар, за звільнення українських в'язнів, які потрапили за ґрати внаслідок анексії Криму. Шановні колеги, давайте висловимо нашу підтримку та повагу цій сміливій дівчині (*Оплески*).

Дякую вам. Бажаємо успіху. Ми переконані, що Крим – це Україна! Ми повернемо наш контроль над Кримом, і кримські татари будуть жити на своїй землі. Перемоги нам!

Шановні колеги, хочу з вами порадитися щодо одного питання. Коли під час попереднього пленарного тижня ми змінювали межі районів у Донецькій та Луганській областях, в одну з постанов вкралися технічна помилка, а саме в Постанову Верховної Ради України «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Бахмутського району Донецької області» ([№4930](#)). Це питання не потребує голосування для включення до порядку денного. Там помилка виключно технічного характеру – неправильно вказано цифру. Я хочу запитати колег: чи можемо ми зараз проголосувати редакційне уточнення? Щоб можна було скоригувати межі районів, щоб люди могли отримувати пенсії, а діти – ходити до школи і повноцінно скористатися своїм правом на освіту. Наголошую, це питання не потребує включення до порядку денного. Немає заперечень? Це питання дуже коротке. У мене лише запитання: хто доповідатиме? Герасимов?

Колеги, дивіться, чого я остерігаюся. Питання є дуже простим, але я боюся, що ми не зможемо отримати достатню кількість голосів.

Запрошую до слова Федорука... *(Шум у залі)*.

Я поясню суть цього питання. Верховна Рада України 8 вересня 2016 року прийняла Постанову Верховної Ради України «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Бахмутського району Донецької області». Пропозиції щодо усунення неузгодженостей вам роздано, їх дві. Якщо не буде заперечень, я поставлю ці пропозиції на голосування.

Прошу від комітету дати пояснення. Будь ласка, увімкніть мікрофон на трибуні.

КУРИЛО В.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ №113, Луганська область, самовисуванець)*. Шановні народні депутати! Минулого тижня, у четвер, ми прийняли дві постанови щодо меж районів у Донецькій області, які в «сірій зоні» знаходилися. Там з вини Донецької обласної державної адміністрації вкралася технічна помилка щодо обсягу земель, які передаються, і її необхідно виправити.

Учора на засіданні комітет розглянув це питання, проголосував і просить Верховну Раду внести ці суто технічні уточнення. Йдеться про кількість гектарів, які передаються з однієї до іншої території. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я ще раз запитую: чи ставити на голосування, чи дочекатися, коли будуть голоси? Я боюся, що ми можемо не мати достатньої кількості голосів. Давайте ми зберемося, тоді я поставлю. Добре, колеги? Я просто остерігаюся: питання технічне, може не бути голосів. Ми його вже обговорили, потім я його поставлю на голосування.

Шановні колеги, продовжуємо блок питань паливно-енергетичного комплексу. Наступні законопроекти №3617 і №3849.

Автор законопроекту №3849 Лопушанський Андрій Ярославович просив перенести розгляд на вечірнє засідання. Це право автора.

Таким чином, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про теплопостачання» щодо стимулювання виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії» ([№4334](#)).

Шановні колеги, прошу підтримати пропозицію розглядати цей законопроект за скороченою процедурою. Багато важливих питань, і якщо ми розпочнемо розгляд за повною процедурою, ми просто не встигнемо їх розглянути. Колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту №4334 за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 144.

Рішення не прийнято.

Не встигли, бракує шість голосів. Прошу народних депутатів зайти до залу і зайняти робочі місця. Я зараз поставлю ще раз на голосування, інакше ми ввійдемо в повну процедуру і це буде єдине питання, яке ми до обіду зможемо розглянути. Прошу підготуватися до голосування.

Я ще раз ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту №4334 за скороченою процедурою. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 155.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Домбровського Олександра Георгійовича. Будь ласка, пане Олександрє.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги! Насамперед я хочу щиро подякувати за дуже, можливо, складну емоційно, але конструктивну дискусію, яка відбулася в цій залі, і за голосування, в результаті якого ми підтримали два дуже важливі законопроекти.

Разом з тим я хочу звернути увагу на те, що в законопроекті №4334, за великим рахунком, мова йде про питання енергетичної безпеки держави, про український вектор енергетичної безпеки держави стосовно можливостей забезпечення теплопостачання для населення.

Прошу показати слайд. Зверніть, будь ласка, увагу: за останні два роки в Україні споживання газу населенням, теплокомуненерго, бюджетними установами скоротилося більш як на 7,5 мільярда метрів кубічних. Крім того, за останні два роки встановлено більш як 1,2 гігавата теплових потужностей (це нове обладнання, нова теплова генерація), які працюють не на газу.

Хочу звернути вашу увагу на газовий баланс, який ми маємо на сьогодні в Україні. У 2015 році ми спожили приблизно 35 мільярдів метрів кубічних газу, з них 20 мільярдів – це власний видобуток, а 15 мільярдів – це газ, який ми купуємо в Європейському Союзі, це газ, за який ми платимо валюту, яка впливає на валютний ринок. І ми повинні як державну стратегічну політику, питання енергетичної безпеки – скоротити імпорт природного газу в Україну. Як ми це можемо зробити?

Перший шлях – запровадження дуже швидкими темпами всіх інструментів енергоефективності. І цифру, яку ми бачимо, – 7,5 мільярда метрів кубічних газу за останні два роки – це, в тому числі, і результат запущених інструментів енергоефективності.

І другий шлях – це питання технологій газозаміщення. Щоб для виробництва тепла, яке споживають споживачі у великих, середніх і малих містах, ми використовували не європейський чи російський газ, а українське біопаливо. Це дає нам можливість запустити дуже великий інноваційний, технологічний енергосервісний ринок у нашій країні.

Що дає цей законопроект? Він зобов'язує, або дає можливість, передати від НКРЕКП, незалежного регулятора, встановлення тарифів органам місцевого самоврядування. Це те, що сьогодні, буквально декілька хвилин тому, дискутувалося в цій залі. Тобто ми йдемо шляхом децентралізації і даємо можливість органам місцевого самоврядування самим приймати відповідні рішення. Але найголовніше, українську теплову калорію, що виробляється на українському обладнанні з українського біопалива, ми прирівнюємо до теплової калорії, що виробляється з імпортного газу, і даємо можливість встановити для неї тариф на рівні 90 відсотків тарифу на теплову енергію, який ми маємо на сьогодні.

Разом з тим я хотів би підкреслити, що цей законопроект також розроблявся у дуже широкій співпраці з Держенергоефективності,

з нашими європейськими партнерами. В основу покладений найкращий європейський досвід, ми отримали підтримку багатьох міжнародних інституцій. І я прошу вас підтримати законопроект у першому читанні, для того щоб між першим і другим читаннями його підкоригувати і отримати ще одне потужне джерело для забезпечення енергетичної безпеки нашої держави. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Вам.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Соляр Володимир Миронович. Будь ласка.

СОЛЯР В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Наталії Кацер-Бучковській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Шановні колеги! Законопроект №4334 важливий для стимулювання виробництва тепла з відновлюваних джерел енергії. Чому це важливо?

У першу чергу, як правильно сказав доповідач, на даний момент у нас тепло, вироблене з газу, є набагато дорожче газу, який імпортується, набагато дорожче, ніж вироблене тепловою генерацією і вироблене з відновлюваних джерел енергії. Це неприпустимо з тієї точки зору, що згідно із взятими на себе зобов'язаннями перед Європейським Союзом ми повинні стимулювати виробництво енергії з відновлюваних джерел. Даний законопроект зобов'язує комісію встановлювати 90 відсотків тарифу для теплової генерації, виробленої з відновлюваних джерел енергії, що дасть можливість конкурувати даному виду енергії на ринку. І це дасть можливість розвиватися даній індустрії.

Це важливий закон з точки зору диверсифікації джерел енергії, з точки зору підтримання використання відновлюваних джерел енергії, а також для забезпечення нашої енергонезалежності. Тому що ми

будемо купувати менше імпортованого газу, ми будемо давати можливість розвиватися малій генерації на муніципальному рівні. Тому просимо підтримати законопроект, фракція «Народний фронт» буде підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підлісецький, фракція «Об'єднання «Самопоміч». Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Шановні колеги! Я хотів би звернути увагу на кілька принципових речей, які є в даному законопроекті.

Перше. У нас на сьогодні тарифи на теплопостачання, яке відбувається на основні спалювання газу, затверджуються місцевими органами влади, до 20 тисяч гігакалорій. І лише величезні виробники і величезні котельні переходять на рівень НКРЕКП. Щодо альтернативних джерел енергії усі тарифи затверджуються НКРЕКП. І це, насправді, нонсенс, оскільки якщо ти хочеш побудувати маленьку котельню, яка опалюватиме альтернативними джерелами енергії, скажімо дровами, якусь лікарню чи дитячий садок, ти маєш отримувати тариф у НКРЕКП. Здебільшого, на жаль, ці тарифи затверджуються в досить корупційний спосіб, є великі зловживання. Тому нам треба передати ці повноваження на рівень місцевих органів влади і вирівняти, принаймні, з принципами і підходами, як щодо газу.

Друге питання. Дуже складно претендувати на інвестиції в цю галузь, яка мегаважлива для України, оскільки саме завдяки інвестиціям у галузь використання альтернативних джерел енергії в опаленні ми можемо відійти від споживання газу. І дуже складно сподіватися на інвестиції, якщо у нас немає прозорості в підходах. Лише запровадженням прив'язки до газового тарифу з можливістю економії для споживачів ми зможемо добитися того.

Я закликаю всіх проголосувати за законопроект у першому читанні і доопрацювати його до другого читання, оскільки є дуже багато зауважень. Якщо котельня в місті, в якому немає газових котелень, до яких можливо прив'язатися, є питання. Є й інші питання, які ми готові доопрацювати до другого читання. Тому прошу проголосувати, фракція «Об'єднання «Самопоміч» буде підтримувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лінько Дмитро Володимирович передає слово Олегу Валерійовичу Ляшку. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні колеги! Я знову повертаю вашу увагу до теми тарифів. Опустіться на землю! Сьогодні внаслідок політики, яку проводить уряд, НКРЕКП, за яку ви проголосували і залишили той самий склад, який грабує зараз українців і ще як мінімум півроку буде грабувати, у нас абсолютно непідйомні для більшості громадян тарифи.

Сьогодні всім вам весело, сьогодні ви на це не звертаєте уваги, тому що люди ще не отримали платіжки з реальними цифрами використаного тепла. Це нонсенс! Це ганьба! Це абсолютно неприпустимо в будь-якій цивілізованій країні, коли людина, яка працює, всю свою зарплату має віддати на тарифи. Коли нас уряд, Прем'єр-міністр заспокоює, що ми всім дамо субсидії на оплату житлово-комунальних послуг. Не треба дурити голову! Субсидії платять не українцям. Субсидії, а фактично кошти платників податків, платяться олігархам – власникам теплокомуненерго, українці не отримують жодної копійки з тих грошей.

Натомість ми бачимо в Державному бюджеті України на наступний рік понад 50 мільярдів гривень на так звані субсидії, а насправді на збагачення олігархів, і менше 1 мільярда гривень – на енергомодернізацію. Що це означає? Що ми консервуємо абсолютно неефективне житлово-комунальне господарство і даємо можливість олігархам далі грабувати українців, причому з усіх боків. З одного боку, через високі тарифи і ціни на комунальні послуги, а з другого – через так звані субсидії, а насправді коли з бюджету кошти платників податків крадуть і набивають кишені олігархів. Коли ви нарешті припините цю ганебну, брехливу політику, корупцію серед білого дня?

Тому я вимагаю від парламенту розгляду наших законопроектів, які дадуть можливість знизити тарифи для українців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Курячий Максим Павлович, фракція «Блок Петра Порошенка».
Будь ласка.

КУРЯЧИЙ М.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №25, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Чи потрібно голосувати за цей законопроект? Не лише потрібно, а вкрай важливо саме сьогодні за нього проголосувати. Адже цей проект закону – це реальний інструмент задля позбавлення газової залежності Української держави, реальний механізм здешевлення тарифів для людей. Держава має підтримати виробництво теплової енергії не з газу, а з альтернативних джерел. Таких джерел в Україні достатньо, і за цим – майбутнє. Цим шляхом іде вся Європа, весь цивілізований світ. Саме тому той, хто не підтримує цей законопроект, залишає актуальною газову проблему в нашій державі. Тому необхідно проголосувати одноставно.

Друзі, я не раз ставив собі запитання, чому тарифи на тепло відрізняються в різних містах. Чому тарифи на тепло в Києві дешевші, ніж у моєму рідному Дніпрі? Друзі, саме тому ми маємо сьогодні надати і податкові стимули для того, щоб заходили інвестиції, щоб заходили альтернативні котли для твердого палива, щоб використовувати енергію сонця, води, землі – цих багатств в Україні достатньо. Голосуємо всі «за» і залишаємо позаду газову залежність від Росії. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення завершено. Ні, ще фракція «Батьківщина» не брала слова. Хто від «Батьківщини» виступатиме?

Рябчин, будь ласка.

РЯБЧИН О.М. Фракція «Батьківщина» завжди підтримує розвиток альтернативних джерел енергії. Ми голосували і за ратифікацію Паризької кліматичної угоди, і взагалі бачимо в цьому майбутнє України: відмовитися від газу російського, відмовитися від вугілля і розвивати альтернативні джерела енергії.

У нашій фракції виникла дискусія щодо цього законопроекту, поперше, пов'язана з коефіцієнтом, який ми встановлюємо. Можливо, 0,9 – це надто високий коефіцієнт. Ми вивчали досвід. Наприклад, у Литві коефіцієнт 0,5. Тобто до тих високих тарифів, які вони на

сьогодні вставили, які люди не в змозі сплачувати, підв'язують ще й тарифи на тепло, вироблене з відновлюваних джерел енергії. Треба продискутувати саме коефіцієнт.

І по-друге, питання, пов'язане з екологією, – вирубка лісів. У нас немає стратегічного плану, скільки це буде зроблено? Тобто цей законопроект треба збалансувати до другого читання, щоб ми не нашкодили.

Проте фракція «Батьківщина» завжди буде підтримувати законопроекти, пов'язані з розвитком відновлюваних джерел енергії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу заходити до залу... (*Шум у залі*). Добре, я надам слово, колеги.

Спочатку Головка, потім Мельничук, по 1 хвилині.

ГОЛОВКО М.Й., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №164, Тернопільська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Шановні колеги! Цей законопроект, дійсно, корисний і потрібний. І взагалі, зменшення залежності від газу, перехід на альтернативні джерела енергії істотно зекономить кошти бюджету, потрібні для української економіки.

Але сьогодні, в такий важливий день, коли ми розглядаємо багато законопроектів, пов'язаних з енергетикою, хотів би наголосити, що так само поставте й наші законопроекти, які пропонує «Свобода». Адже сьогодні олігархи озолочуються на комунальних платежах, у тому числі на електроенергії, яка виробляється у нас за копійки, але приватні особи, купивши обленерго, практично озолочують цю електроенергію і здирають ці кошти, мільярди, з кишень українського народу.

Тому я все-таки пропоную винести на розгляд наші законопроекти про ліквідацію приватних монополій, про повернення в державну власність стратегічних підприємств, у тому числі обленерго, які повинні належати народу, а не олігархам, які наживаються на людях. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мельничук, 1 хвилина.

МЕЛЬНИЧУК С.П., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Група «Воля народу». Незалежна Україна – це енергетично незалежна Україна. І що швидше ми розірвемо залежність України від російської енергетики, то швидше почнемо розвиватися. І саме розвиток альтернативної енергетики має бути пріоритетом у нашій енергетичній галузі. Тому ми маємо зробити між першим і другим читанням все, щоб забезпечити сприятливі умови для інвесторів, які будуть вкладати кошти в цю галузь, щоб інвестор прийшов, і це стало рушійною силою розвитку всієї економіки. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, вже виступали від фракцій, не виступав лише Матвієнков. І після цього виступу буде прийняття рішення. Я прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця.

Матвієнков, будь ласка, 1 хвилина.

МАТВІЄНКОВ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №57, Донецька область, самовисуванець). «Оппозиционный блок». Уважаемые коллеги! Альтернативные виды топлива – это тема, которая волнует сегодня практически всех, потому что тарифы задавили наше население, и никто сегодня не в состоянии платить по тем тарифам, особенно за тепловую энергию.

Но мне непонятно вот что. Мы сегодня обсуждаем конкретную программу развития альтернативных видов топлива, 7 миллиардов гривен тратится на эту программу. В то же время 956 миллионов гривен «киотских» денег мы тратим на закупку автомобилей «Тойота» с гибридными двигателями для нашей полиции. Да никто не против того, чтобы они ездили на дорогих, нормальных автомобилях, обеспечивали безопасность и сохранность, но это никак не улучшает ситуацию с преступностью.

С другой стороны, белорусы построили электростанцию на 18,5 мегаватта за эти же деньги, используя «чернобыльские» деньги на альтернативные виды топлива, на световые аккумуляторы.

Почему мы не можем разработать комплексную государственную программу, отвечающую всем требованиям сегодняшнего дня? Это профанация!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Тимошенко. Будь ласка, 1 хвилина, і переходимо до голосування.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі! Я хочу просто звернути вашу увагу на те, що, без сумніву, розвиток виробництва енергії з альтернативних джерел підтримує вся наша фракція. Але тут є один нюанс. У цьому законопроекті передбачено, що тарифи на тепло, вироблене з альтернативних джерел, становитимуть 0,9 вартості тарифу на тепло, вироблене з імпортованого газу. Ви розумієте, про що йде мова? Що навіть якщо хтось десь альтернативно якимось теплом генерує, то мусить ставити майже таку саму вартість тепла, як і виробленого з газу. Тому коефіцієнт 0,9 треба знімати з цього законопроекту. Тому що тоді це не має ніякого значення для людей. Я прошу, зверніть на це увагу. Нехай теплові енергетики, які генерують тепло з альтернативних джерел, самі встановлюють ціну на ринку, а не ставте їм таку саму, як на тепло, що виробляється з газу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення завершено. Колеги, прошу зайти до залу і зайняти робочі місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про теплопостачання» щодо стимулювання виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії» ([№4334](#)) за основу, за пропозицією комітету. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Вітаю авторів і комітет!

Шановні колеги, до нас у президію надійшла вимога від двох фракцій – партії «Народний фронт» і Радикальної партії Олега

Ляшка – оголосити перерву, але вони готові замінити її виступом з трибуни. Я так розумію, Юрій Береза буде виступати.

Слово для виступу надається Юрію Березі, 3 хвилини.

БЕРЕЗА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Я звертаюся до Голови Верховної Ради України, до залу. Цей зал чув багато обіцянок, коли депутати обіцяли щось зробити для народу. У всіх були благі наміри. Я зараз закликаю усіх своїх колег, по-перше, внести до порядку денного на сьогодні і почати розгляд законопроекту про гроші Януковича. Я знаю, що зараз, якщо ми за це не проголосуємо, Янукович у Росії аплодуватиме тим, хто за це не проголосує. І тому я закликаю своїх колег, я передаю вам звернення від хлопців з передової. Послухайте, ці 40 мільярдів потрібні для того, щоб оснастити українську армію. Ці гроші потрібно повернути для того навіть, щоб у майбутньому ні один чиновник, ні один президент, вкравши гроші, не відчував себе непокараним.

Давайте так, колеги, друзі, цей законопроект необхідний насамперед для нас, для того, щоб все-таки показати, що ми український парламент, що будь-який президент, який обікрав свою країну і сховався в іншій державі, все-таки буде покараний, і всі його статки та статки його чиновників будуть повернені народу і державі. Друзі, пане головуючий, я прошу включити даний законопроект до порядку денного і почати його розгляд.

Окреме звернення у мене до «єврооптимістів», до фракції «Об'єднання «Самопоміч»: друзі, якщо цей законопроект такий поганий, де ваша альтернатива? Чому альтернатива не внесена на розгляд цього залу? Тому давайте почнемо розглядати, давайте почнемо дискусію. Все-таки це буде робота українського парламенту задля української армії, задля Української держави, задля українського народу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги з фракцій партії «Народний фронт» і Радикальної партії! Хочу повідомити, ми не можемо зразу перейти до розгляду, ми можемо лишень поставити на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії. Без того, справді, комітет не може почати розгляд. Я можу поставити лише

включення до порядку денного сесії. Я раз поставлю і за результатами голосування подивимося, як далі йти. Проте я не можу зараз поставити на розгляд, тільки включення до порядку денного сесії.

Колеги, я ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного цього тижня проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення стягнення в дохід держави необґрунтованих активів» ([№5142](#)) на вимогу двох фракцій. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 207.

Рішення не прийнято.

Колеги, хочу вам повідомити... (*Шум у залі*). Товариство, зараз буде наступне питання, там виступите.

Зараз є Постанова, з якої ми починали, «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Бахмутського району Донецької області». Давайте ми щодо цього питання обмінюємося думками, якщо немає заперечень, щоб я зараз її поставив на голосування. Хто хоче виступити?

Максим Бурбак, будь ласка, 1 хвилина.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Пане Голово! Я дуже позитивно сприймаю вашу вчорашню ініціативу щодо публікації в газеті «Голос України» списку депутатів, які не брали участі вчора у рейтинговому голосуванні. Отже, я прошу вас дати доручення опублікувати завтра в «Голосі України» список тих депутатів, які не проголосували за законопроект про спецконфіскацію грошей, вкрадених режимом Януковича (*Оплески*). Ці «російські консерви», які тут сидять, повинні відповідати перед народом України! Вони прикриваються гаслами, рвуть на собі останню сорочку, але нічого не роблять, щоб повернути гроші, вкрадені Януковичем, в бюджет країни. Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, більше немає бажаючих виступати в обговоренні проекту постанови? Нагадую, це редакційне уточнення тексту Постанови Верховної Ради України «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Бахмутського району Донецької області» (№4930). Це пенсії, це освіта для дітей, колеги. Це питання не потребує включення до порядку денного сесії, я можу його будь-коли поставити. Зараз я бачу, що є голоси.

Отже, прошу підтримати в цілому, з редакційним уточненням, Постанову Верховної Ради України «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Бахмутського району Донецької області» ([№4930](#)). Прошу голосувати. Це допомога нашим громадянам, які сьогодні проживають і навчаються під російськими «градами».

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято в цілому. Прошу Апарат Верховної Ради України невідкладно підготувати її на підпис, щоб передати до Донецької обласної державної адміністрації.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива» ([№4618](#)).

Шановні колеги! Перед тим як розпочати розклад, я ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 149.

Рішення не прийнято.

Я ще раз поставлю на голосування (не проголосувала одна людина) пропозицію про розгляд законопроекту №4618 за скороченою процедурою, інакше буде повна процедура. Прошу проголосувати, будь ласка.

«За» – 143.

Рішення не прийнято.

Переходимо до розгляду законопроекту за повною процедурою... (Шум у залі). У чому річ, колеги? Зараз буде багато можливостей виступити, повна процедура.

Запрошую до доповіді голову Державного агентства з енергоефективності та енергозабезпечення України Савчука Сергія Дмитровича. Будь ласка.

САВЧУК Ю.П., голова Державного агентства з енергоефективності та енергозабезпечення України. Шановний Голово Верховної Ради України! Шановні народні депутати! Насамперед я дякую вам за прийняття попереднього дуже важливого, патріотичного законопроекту. А зараз хочу запропонувати до вашого розгляду проект Закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива», розроблений у рамках дерегуляції господарської діяльності.

Метою законопроекту є спрощення умов підприємницької діяльності у сфері виробництва біологічних видів палива. Зокрема, із Закону України «Про альтернативні види палива» пропонується виключити положення про необхідність ведення державного реєстру виробників рідких біологічних видів палива та біогазів. Також законопроектом скасовується вимога щодо внесення до цього реєстру відповідних суб'єктів господарювання.

Держенергоефективності на сьогодні вже веде свій реєстр всіх альтернативних видів палива, який оприлюднюється на сайті агентства. При видачі заявнику свідоцтва про належність палива до альтернативного Держенергоефективності самостійно заносить відомості про паливо до цього реєстру, тому державного реєстру нам не потрібно. При цьому видача свідоцтва про належність палива до альтернативного здійснюється на безоплатній основі.

Цей законопроект, ще раз хочу підкреслити, розроблений у рамках дерегуляції, тому прошу вас підтримати пропозицію щодо прийняття за основу і в цілому як закону проекту Закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива». Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідає заступник голови комітету Домбровський Олександр Георгійович. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні друзі! Шановні колеги! Я хочу звернути увагу, що це дуже технічний законопроект. Ще раз підкреслюю, суто технічний законопроект. Ми маємо з вами Закон «Про альтернативні види палива», який діє. Альтернативні види палива – це біоетанол, біодизель, біомаса, біогаз, це ті енергетичні ресурси, за розвиток яких ми з вами щойно проголосували, для того щоб використовувати їх з метою газозаміщення. Але є формальна процедура дуже бюрократична, державний реєстр, і всі виробники змушені вносити в цей державний реєстр, якого ні де-факто, ні де-юре немає. Тобто це бюрократична норма, яку просто треба технічно виключити з цього закону і дати можливість виробникам біологічного палива нормально, спокійно, без будь-яких бюрократичних зволікань працювати і виробляти енергетичні ресурси. Я дуже прошу від імені комітету підтримати цей законопроект у цілому. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, ви подивіться, яка ситуація. Ми не проголосували за скорочену процедуру, і в нас залишилося 6 хвилин до перерви. Що, якщо ми в обговоренні надамо слово бажаним два «за» і два «проти» від усіх фракцій? За Регламентом повністю йдемо, так? Добре. Тоді я прошу записатися на виступи від фракцій.

Будь ласка, Одарченко.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Цей законопроект, безумовно, треба підтримувати, тому що це, дійсно, приклад дерегуляції. Він є корисним.

Але я хочу сказати про те, що на сьогодні він є дуже серйозним і знаковим в історії України. Сьогодні більшість у Верховній Раді проголосувала за закони, які несуть втрати для населення. Якщо подивитися навіть на останній законопроект, який ми голосували перед цим, то лунало дуже багато гасел про те, що начебто ми за рахунок альтернативних джерел енергії б'ємо по Путіну, ми його переможемо, тому що встановимо тариф на тепло з альтернативних джерел у 90 відсотків. То яка це боротьба? Це тепло сьогодні коштує копійки, і так зване опелечування має становити від тарифу на газ 0,3-0,2. Ви сьогодні встановили для населення вартість тепла на рівні імпортного газу, яка завищена оцим Вовком, який декілька годин тому був у цьому

залі, і радієте, начебто встановили якісь європейські закони. Сьогодні встановлення тарифу на тепло на рівні 90 відсотків діючого тарифу на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, – це злочин перед українським народом. Годі прикриватися камуфляжами, якимись гаслами про те, що ви за щось боретесь! Це змова олігархів, які обстоюють свої інтереси.

Я проживаю в Херсонській області і обраний народним депутатом на мажоритарному окрузі. Сьогодні немає жодної лісопосадки! Ліси брутально знищуються, тому що їх беруть на дешеві пелети, які спалюються начебто для того, щоб завдати удару по Путіну. Сьогодні це схема крадіжки, вирубки лісів, знищення екології. І я вас дуже прошу схаменутися, не вживати гарних слів про патріотизм, коли ви встановлюєте надвисоку ціну, коли ви приймаєте лобістські закони, пов'язані із завищеними тарифами для населення, прикриваючись гаслами.

За цей законопроект треба голосувати, бо він технічний і врегульовує технічну сторону дерегуляції. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юзькова Тетяна Леонідівна передає слово Олегові Ляшку. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Енергетична безпека – це важлива складова національної безпеки України. Ми не можемо домагатися енергетичної безпеки лише за рахунок якихось точкових змін до того чи іншого закону. Має бути чітка, абсолютно зрозуміла для суспільства і для світу державна політика, спрямована на досягнення енергетичної безпеки країни.

Чи є така політика у нинішньої влади? Ні, такої політики немає. Навпаки, політика, яку проводить нинішній уряд і нинішня парламентська більшість, – це політика на збільшення енергетичної залежності і прирікання на вічне рабство. Бо коли нам кажуть про те, що ми начебто 300 днів не отримуємо російського газу, але отримуємо імпортований газ, то це не енергетична незалежність, це неправда. Енергетична незалежність буде лише тоді, коли ми не будемо отримувати ні російського, ні імпортованого газу, а нам власного газу вистачатиме і для потреб житлово-комунального господарства, і для потреб промисловості.

Нещодавно, коли розглядався законопроект про НКРЕКП, нам доповідали, що ми на 7 мільярдів кубічних метрів менше споживаємо газу. Якщо ви вважаємо, що це енергоефективність, то це не так: менше споживають, бо людям нічим платити. І вони переїжджають із своїх хат у собачі будки, сидять там у холоді, бо не мають можливості оплатити газ.

Що пропонує Радикальна партія для реального досягнення енергетичної незалежності нашої рідної країни?

Перше, ми вважаємо, ключове – створення сприятливих інвестиційних умов. Ми не побудуємо нові свердловини, не збільшимо власний видобуток газу, якщо не залучимо інвестора в нашу рідну країну. Інвестор із мішками грошей повинен піти в Україну, а не кудись деінде. Для того щоб він сюди прийшов, мають бути незалежний суд, сильне громадянське суспільство, незалежні ЗМІ і некорумповані правоохоронні органи. Чи є це на сьогодні? Немає. От вам і відповідь, чи прийде сюди інвестор, коли він знає, що у нього можуть забрати кошти, вкладені у розвиток свердловин.

Друге. Ми вимагаємо від уряду знизити рентну плату і встановити нульову ставку рентної плати за нові свердловини, щоб люди йшли, бурили свердловини і більше видобували власних нафти і газу. Ми наполягаємо на тому, що регулятор – НКРЕКП має бути незалежним. Ключова умова захисту інтересів споживачів та інтересів бізнесу – незалежність регулятора ні від влади, ні від монополістів.

Ну, і нарешті, тут колега згадував про ліс. Ми категорично проти скасування мораторію на вивезення лісу. Ліс має працювати на українців і на майбутні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо Вам.

Від фракції «Народний фронт» слово має Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Пане Голово, дякую, що надали слово. Хочу сказати, що питання повернення грошей, вкрадених режимом Януковича, в бюджет України – дуже резонансне і важливе. Ми розуміємо, що є політичні сили, які намагаються зробити все для того, щоб це питання провалилося, щоб гроші Януковича повернулися адресату. Це так звані друзі Януковича. Однак, провівши консультації в сесійній залі, звертаюся до вас з пропозицією під час вечірнього засідання поставити знову-таки на повторне голосування питання про включення

до порядку денного цього законопроекту. Ми бодай почнемо його обговорювати, дискутувати, і впевнений, що ми консолідуємо весь зал і проголосуємо за це. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мустафа Найєм, 1 хвилина.

НАЙЄМ М.-М., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Ми були свідками того, як законопроект щодо спецконфіскації деякі істерики намагалися провести через парламент... (Шум у залі). Я хотів би завершити, дякую.

Я радий, що нарешті уряд дослухався до того, що казали нормальні, адекватні люди в цьому залі, і вніс законопроект, який отримав рекомендацію Ради Європи, у ньому дійсно передбачені цивільні процедури повернення грошей, у тому числі тих, які забрав Янукович. У тому числі в цьому законопроекті передбачено (я наголошую для тих, хто не хоче голосувати), що це стосується лише державних службовців.

Тому я теж пропоную, щоб ми цей законопроект включили до порядку денного сесії і розглянули в першому читанні. Бо зараз виглядає так, нібито повернення грошей Януковича у нас вимагає тільки «Народний фронт», деякі істерики з «Народного фронту». Це не так! Весь зал цього хоче. Дійсно, гроші треба повертати. Давайте повернемося до цього питання, включимо цей законопроект до порядку денного і розглянемо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я зараз надам слово Мельничуку. Послухайте мене уважно. Ми зараз знову в напівкризовій ситуації, і щодо даного законопроекту теж. Я бачу, що «Народний фронт» за нього не голосуватиме, хоч даний законопроект важливий і правильний.

Давайте ми так домовимося. На прохання і Мустафи Найєма, і «Народного фронту» я поставлю на голосування о 16.30 пропозицію про включення до порядку денного сесії. І прошу вас, колеги, підтримати цей законопроект. Він не може стати заручником політичних дискусій. Є така підтримка? Мустафо, є така підтримка? Я поставлю,

але прошу проголосувати за цей законопроект, щоб ми блок по паливній енергетиці могли завершити.

Колеги, я звертаюся до тих, хто є прихильником цього законопроекту. Ще 10-15 хвилин ми його пообговорюємо, і у нас не буде голосів у залі. У мене прохання до тих, хто підтримує: максимально лаконічно.

Будь ласка, Мельничук, 1 хвилина, і Домбровський, а потім переходимо до голосування.

МЕЛЬНИЧУК С.П. Група «Воля народу». Ми, безперечно, будемо підтримувати даний законопроект, тому що він є суто технічним. Але, в свою чергу, група «Воля народу» вносить пропозицію розробити державну програму розвитку альтернативної енергетики. Тому що те, що було запропоновано урядом Азарова, – це, фактично, вже минулий день. Треба йти в ногу з часом, назустріч всім інвесторам, європейським і не тільки. Тому ми будемо підтримувати і будемо йти до вільної, енергетично незалежної України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І заключний виступ Домбровського Олександра Георгійовича. Прошу одну, буде необхідність, я продовжу. Будь ласка, 1 хвилина.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги! Я все-таки хотів би всіх нас повернути до Дня енергетики, який сьогодні проходить у парламенті, бо вважаю, що це дуже правильно і дуже важливо. Відповідаючи на деякі запитання, ще раз повторюю: це технічний законопроект про альтернативні види палива.

І відповідаючи дуже мною шанованому народному депутату на критику, яка прозвучала, можу сказати таке. Дивіться, у нас є великі і малі міста, де комунальна теплова енергетика дихає на ладан – тепло-траси діряві, котельні працюють з коефіцієнтом, що не відповідає жодним критеріям. Я підтримую Олега Ляшка, ми повинні цей ринок відкрити для інвесторів, дати можливість побудувати нові технологічні лінії.

Що для цього потрібно зробити? Щоб був тариф, який дає можливість повернути інвестицію. За сьогоднішньої системи, за рентабельності 6 відсотків термін повернення інвестицій у теплову енергетику на біомасі становить майже 20 років. Скажіть мені, будь ласка:

хто на 20 років інвестуватиме в Україну, в оновлення основних фондів?

Тепер про 90 відсотків, про коефіцієнт 0,9. На сьогодні є стара газова котельня, у якій 100-відсотковий тариф. То якщо приходить інвестор і будує нову котельню, його тариф буде не більш як 90 відсотків того безальтернативного варіанта, який є на сьогодні. Це можливість залучити інвестиції в комунальну енергетику, покращити теплоспоживання і енергетичну безпеку сіл, міст і дати можливість людям нормально жити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я прошу всіх зайти до залу, підготуватися до прийняття рішення. Колеги, це справді технічний законопроект, щодо нього немає жодних дискусій, є загальна підтримка, і тільки політичні дискусії з інших питань можуть вплинути на наше рішення. Я прошу зайняти робочі місця і приготуватися до голосування. Колеги, будь ласка, заходимо до залу і займаємо робочі місця. Ви підтримуєте?

Колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива» (№4618) за пропозицією комітету за основу та в цілому. Прошу підтримати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 214.

Рішення не прийнято.

Не встигли. Колеги, давайте ми дочекаємося. Прошу не виходити із залу! Зараз подивлюся по голосуванню. Фактично, всі в залі підтримують цей законопроект, треба лише сконцентруватися. Колеги, будь ласка, всі є?.. *(Шум у залі)*.

Я ставлю на голосування пропозицію про повернення, так? Можемо? Якщо не вийде повернення, поставлю за основу, добре?

Отже, хто підтримує повернення до розгляду законопроекту №4618, прошу проголосувати. Прошу підтримати повернення до розгляду законопроекту №4618. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 222.

Рішення не прийнято.

Колеги, я хочу пояснити: щоб поставити на голосування за основу, спочатку треба повернутися. Тобто повернутися треба в будь-якому разі.

Будь ласка, ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду законопроекту №4618. Прошу проголосувати, колеги. Голосуємо за повернення законопроекту №4618. Потім я поставлю за основу. Будь ласка, голосуємо, колеги. Прошу підтримати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Ми повернулися. Тепер я поставлю на голосування як компромісну пропозицію прийняти законопроект за основу. Прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива» ([№4618](#)) за основу. Прошу підтримати, колеги. Голосуємо.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Я щойно ставив, немає голосів, друзі. Колеги, я поставлю зараз на голосування пропозицію прийняти в цілому, але якщо не буде голосів, законопроект буде прийнятий тільки за основу.

Хто підтримує пропозицію прийняти цей законопроект у цілому, прошу проголосувати. Прошу проголосувати, хто підтримує в цілому. Будь ласка, прошу підтримати.

«За» – 196.

Рішення не прийнято.

Ну, це було очевидно, немає голосів. Отже, проект закону №4618 прийнятий за основу, колеги. Вітаю з дуже плідною, важливою, серйозною роботою!

Відповідно до Регламенту ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Ми продовжимо нашу роботу о 16 годині. Прошу всіх дисципліновано о 16 годині прибути до залу. Як і обіцяв, о 16 годині 30 хвилин я ще раз поставлю на голосування пропозицію Мустафи Найєма включити до порядку денного законопроекту №5142.

Колеги, до зустрічі о 16 годині.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернулися із заявами народні депутати України:

КОНОНЕНКО І.В. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу зарахувати мій голос в підтримку проекту Закону [№4493](#) «Про ринок електричної енергії України» у зв'язку з неспрацюванням картки»;

ПАСТУХ Т.Т. (одномандатний виборчий округ №163, Тернопільська область, самовисуванець): «Прошу Вас зарахувати мій голос «за» під час голосування проекту закону [№2966-д](#) за поправку 186. Час голосування 12 година 37 хвилин 22 вересня 2016 року»;

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»): «Прошу зарахувати мій голос «за» при голосуванні за поправку 186 до Закону України «Про НКРЕКП» так як система «Рада» на врахувала моє позитивне голосування о 12 годині 37 хвилин 22 вересня 2016 року.

Разом з цим прошу провести розслідування причини неспрацювання системи».

СЕМЕНЧЕНКО С.І. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»): «При голосуванні за законопроект [№4493](#) у мене не сработала карточка. Прошу мой голос учесть как «за»;